

Taxa postala
No. 224715/929.
plátite in num.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 8-61. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” a transilvaniai és banati
zsidóság egyetlen politikai napilapja.
Cikkjeink utányomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentelen leveleket nem fogadunk el.
— Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.

Ara 5 lej

Szerda, 1937. április 14.

5697. EV. IJAR 3. XX. ÉVF. 85. SZAM

Holmi zsidók...

Nem mindenki tájékozott a napi sportesemények zürzavarában. Ezért közöljük itt a tájékoztatókkal, hogy a bucaresti Makkabi sportegylet futbalcsapata szép multra és komoly sikerekre visszatérő alakulat, amely gyakran állt azon a ponton, hogy bejuthat a nemzeti bajnokság első ligájába. Természetesen sohasem jutott be. Egyrészt, mert a sportsiker is jórészt szerencse kérdése.

Miután pedig a Makkabinak egyéb peche mellett az a szerencsének tulságosan nem nevezhető állapot is osztályrészül jutott, hogy zsidó sportolók zsidó egyesülete, nem kell csodálkoznia azon, hogy ez a kitímő futball-tizenegyet csak a nemzeti bajnokság második ligájában érhet el sikereket.

Ebben a ligában küzd a csapat nagy ellenfele, a Sportul Studentesc is, mely mint címe is mutatja, a bucaresti egyetemi hallgatók sportegylete.

A múlt vasárnapon is találkozott a két együttes. Nem voltunk ott a mérkőzésen. Nem tudjuk tehát, hogy miért szenvedett a Makkabi súlyos vereséget a Sportul Studentesc-től.

Az a tény azonban, hogy a meccs eredménye 6:1 (4:0) volt a diáksapat javára. Megtörtént. Kikapott a Makkabi. Számunkra nem tulságosan nagy esemény.

Nem így fogja fel azonban az esetet a Buna Vestire sportrovat vezetője, aki a rovat élén jó vastag betűkkel hozza olvasói tudomására a diáksapat győzelmét.

Ebben a cikkben látjuk az alábbi kedves mondatot:

„A Sportul Studentesc góljai Tache Dumitrescu (2), Titu Dumitrescu és Ghica Popescu lőtték. A Makkabi gólját holmi zsidó érte el.”

Igy egyszerűen: holmi zsidó.

Hadd derüljenek az olvasók afelett, hogy a diáksapatnak holmi zsidók csak egy gólt tudtak rugni.

Mert mit is írhat a Buna Vestire?

Hogy igen érthető magyarázata is lehet egy ilyen fölényes győzelemnek?

Vajon megírhatja-e, hogy esetleg nem is a játéktudásbeli differencia, hanem holmi egyéb okok is segítettek benne, hogy ezek a holmi zsidók csak egy gólt rugtak a Sportul Studentescnek?

A Völkischer Beobachter és a kisebbségvédelem

Az ember nem tudja: nevéssen-e, vagy pedig felháborodik azon az épületes látványon, amit a Völkischer Beobachter, a Führer személynél lebizsarnálja nyújt egyik utóbbi számában a külföldi nem-náci közönségnek.

Ez a finom sajtótérkép egyik legutóbbi számában, nem a humor-rovatban, hanem vezető helyen azzal a követeléssel áll elő a lengyel kormányval szemben, hogy a lengyel-szilviai elnyomott német kisebbséggel kapcsolatban haladéktalanul alkalmazzák a kisebbségvédelemre vonatkozó genfi konvenciót.

Természetes, hogy mint minden kisebbségi népek között a leginkább kisebbségi nép, mi hiszünk a kisebbségvédelem százszázalékos alkalmazásának, még akkor is, ha nemotokról van szó, akiknek tekintélyes hányada egy Szilviában, mint nálunk, teljesen egyetért Hitler borzalmas zsidóüldözésével és mindaddig, míg lehet, kivonja magát a többi kisebbségekkel való szolidaritás alól, sőt mindentől órák támogatója a hitlerista propagandának.

Nem kétséges: a lengyel kormány jogtalanul jár el a szilviai német kisebbséggel szemben, amikor megtiltja nekik a városnevek német használatát és a közigazgatásból kizárja a lengyel nyelv használatára szorítja őket.

Am e szerződésellenes és jogtalan eljárás ellen éppen a német kormány és szócsöve: a Völkischer Beobachter az, amelyik nem emelheti fel szavát, különösképpen nem egy nemzetközi, a Népszövetség és a békeszerződések által garantált szerződésre való hivatkozással.

Németország kilépett a Népszövetségből és ezzel a gesztusával azt bizonyította be, hogy nem akarja többé alávetni magát a

A rend mindenáron való fenntartására hívja fel Tatarescu a prefektusokat

A kisantant és a Balkán-államok minisztereinek vendégeskedése Bucurestiben

Bucuresti, április 13. (Az Uj Kelet tud.) Tatarescu miniszterelnök csütörtökre értekezletre hívta egybe a vármegyei prefektusokat. A lapok értesülései szerint a miniszterelnök hosszabb beszédet fog ezuttal mondani és az általános politikai helyzettel foglalkozva, különösképpen a rend minden eszközzel való fenntartására fogja felhívni a prefektusokat. A miniszterelnök egyébként ma délelőtti Barca belügyi alminiszter és Sergiu Dimitriu államtitkárral együtt az új közigazgatási törvény gyakorlati alkalmazásának módjait tárgyalta.

A törvény alkalmazása különböző nehézségekbe ütközött ugyanis, amelyek ugyancsak megbeszélés tárgyát fogják képezni a prefektusok értekezletén.

Az ifolvomegyei Harja, Iborzesti, Palanca, Brustioara, Gaiosa, Labraia, Comanesti és Dofana községekben tegnap tartották meg a választásokat. Az eldöntésre kerülő 40 mandátum közül 26-ot a liberálisok, 7-et a nemzeti parasztpárt és 7-et a cuzisták szereztek meg. Raminicul-Vulcea-

ban május 15-én, Brailában május 22-én, Raminicul Saratban május 30-án, Carababban május 30-án, Ilfov megyében május 30-án, Ciuc megyében május 25-én tartják a választásokat.

A fővárosi lapok beszámolnak az ezévi május 10-i és június 8-i ünnepségek széleskörű előkészületeiről. A szokásos május 10-i ünnepségen Sztójadinovics jugoszláv, Metaxasz görög miniszterelnök, Ruzsdi Arras török külügyminiszter és dr. Antonescu fognak a királyi páholyban helyet foglalni. A Balkán-államok külpolitikai vezetőinek fővárosi tartózkodását a Tatarescu-kormány annak demonstrálására kívánja felhasználni, hogy változatlanul megtartotta az ország külpolitikai orientálódásának vonalát.

Hasonló célzatra lesz a június 6-i restaurációs ünnepségeknek is, amikor a baráti és szövetséges államok számos miniszterét látja vendégül a kormány. Többek között bejelentette részvételét Beck ezredes-lengyel külügyminiszter is.

A Balkán-államok Olaszországgal Földközi-tengeri egyezményt akarnak kötni?

Barátsági szerződést is előkészítenek ország között? Iszmet Inonu és Belgrádban a Balkán-államok és Olaszország Ruzsdi Arras belgrádi látogatása

Belgrád, április 13. (Rador.) Sztójadinovics tegnap este diszvacsorát és fogadást adott Iszmet Inonu és Ruzsdi Arras tiszteletére a Tiszti Kaszinóban. A vacsora végén a jugoszláv miniszterelnök örömet fejezte ki afelett, hogy hazája fővárosában üdvözölheti a török köztársaság két kiváló képviselőjét. A látogatás — mondotta Sztójadinovics — nemcsak egy tartós és őszinte barátság kifejezője, hanem a két ország közös óhajának megnyilatkozása annak érdekében, hogy a békepolitikát megerősítsük és kiterjesszük.

A Morning Post diplomáciai levelezője Iszmet pasa és Ruzsdi Arras török államférfiak belgrádi látogatásával kapcsolatban megállapítja, hogy a Balkán-államok között új szövetségi, illetve baráti szerződés készül az olasz-angol gentleman agreement mintájára és pedig Itália bevonásával. Erre enged következtetni az a tény, hogy Ruzsdi Arras elutazása előtt Ankarában hosszabb tanácskozást folytatott az

olasz követtel és utána kihallgatáson jelent meg Kemal Atatürk államfőnél is. A Morning Post értesülését az olasz és jugoszláv lapok is megerősítik, melyek bejelentik, hogy egyfelől Törökország, Görögország és Jugoszlávia, másfelől Olaszország, mint szerződő felek földközi-tengeri egyezményt kívánnak kötni és a megállapodás, mely már ugyszólván teljes egészében készen van, Belgrádban most végzik az utolsó simításokat.

Két párton kívüli volt miniszter emlékirata

Bucuresti, április 13. A Gazeta híradsa szerint az Averescu marsall által összehívott értekezlet tárgyában Vasilescu-Karpen és Valcovici megbeszélést tartottak. Elhatározták, hogy emlékiratot szerkesztenek, amelyben kifejtik a párton kívüli volt miniszterek felfogását a jelenlegi helyzetről.

hivatkozással, de nem hivatkozhat a genfi kisebbségi konvencióra, melynek rendelkezései alól kivonta magát s így minden erkölcsi alapot kirugott e követelés alól.

Ha a Völkischer Beobachternek valóban szívügye a kisebbségvédelem, úgy követelje a kisebbségvédelem alkalmazását elsősorban a saját portáján, elsősorban a német zsidóság-gal szemben.

Mindaddig, amíg ez nem történik meg — s valószínűleg nem fog megtörténni mindaddig, míg Hitler lesz uralmon Németországban — addig a Völkischer Beobachter kisebbségi követeléseit nemcsak jogtalanok, de egyenesen neveléseségek.

Krupp, a német ágyukirály

(Bernhard Menne: Deutschlands Kanonenkönige. — Európa, Zürich kiadása.)

A milliárdos Krupp-családot, az esseni Krupp-féle fegyvergyárnak, a kontinens legnagyobb hadfelszerelési konszernjének — szén és ércbányák, hámorok, tüzsérségi kísérleti telepek, acélművek, vasutak, hajógyár, saját flotta — tulajdonosát, egész irodalom, megrendelésre készült és kitünően dotált könyvek, értekezések, szakcikkek udvarolják körül. Mind hősök ök, mind férfiak, mind hü és hazafi — ebben a beállításban. A konszern — a fellengős szakvakat kedvelő II. Wilhelm, ezuttal kivételesen nem tulozva el a tényeket, a német-ség fegyverkovácsnak nevezte — egyes-egyedül a legcsúcson járó tökéletes technikájának köszönheti kivételes pozícióját. A világért sem minden hájjal megkent, semmiféle gangsterségtől vissza nem riadó ügynökei hátán — Tokiótól Madridig, Pétervártól Sanfranciskoig mindenütt jelen voltak — pompás, egész a trónusig felkuszó összeköttetései segítségével és fejedelmi bőkezűséggel osztogatott baksisai révén — parlament aikták vannak róla, hogy Krupp az irnoktól a miniszterig, a tüzemestertől a tábornokig minden illetékest megvesztegetett — emelkedett fel a monopólium magasságába. A Krupp familia tagjai pedig valóságos mintaképei az altruista hazafinak. A világháborúban például egy megvesztekedett garast sem kerestek. Bizonyíték kell? Tessék: A véres négy esztendő alatt mindössze a béke-kevek 12 százalékos osztalékát vették fel a Friedrich Krupp AG nyereségéből. A maradék egy milliárd, amit ezen kívül kényelmesen és minden kockázat nélkül megkerestek — az ellenséges repülőek egy „hallgatolagos megállapodás” alapján elkerülték a Krupp-gyárat és határszéli ércbányáit, épp úgy, amint a német repülőek előzőkenyen békében hagyták a francia Schneider szenterületeit — szépen megmaradt a részvényitársaság zsebében, melynek kizárólagos tulajdonosa — ugyanez a Krupp-család.

Bernhard MENNE most megpróbálta a Kruppék igazi ábrázatát megrajzolni. Nehéz munka volt, mert a hazugság ködén kellett keresztül törje magát, valóságos papiros-hegyeket kellett eltakaritson az utból, míg végre eljutott a valósághoz. De megértte a fáradságot. Könyve — a teljes erőfeszítéssel folyó német fegyverkezéssel kívül, melynek megint Krupp a legfőbb haszonélvezője, az is aktuálissá teszi, hogy július 17-én lesz 150 éve, hogy a Krupp cég alapítója és a Krupp család prototypusa, Friedrich Péter Krupp, ez a boltos és csempész, fantaszta és védjegybitorló, bukkott vállalkozó és kocsmatöltelék, megszületett — jócskán tuñött a familiáris ke-reteken: fontos adatgyűjtemény Németország legutolsó másfél századának politikai történetéhez.

Kiviláglik belőle, hogy a Krupp család üzleti tervei — az ősei is nagyokat markoló kalmárok és dölyfös tanácsurak voltak, akik következetesen összetévesztették a város kasszáját a maguk zsebével; paraszt vagy iparos kétkézi munkás, viszont egy sem akad köztük — elhatározó erővel befolyásolták a német birodalom sorsát. Az ágyukirályok ugyanis nem érték be azzal, hogy elkészítették a megrendelt fegyvereket, hanem szorgalmasan dolgoztak a fegyverkezési akarat kiváltásán és lázza fokozásán is. A Flottenverein például — történetesen zsidó újságról, Schweinburnnag hívták, szervezte meg, ötezer helyicsoportban egymillió tagot egyesített, valamennyi német fejedelem és miniszter tagja volt —

amely a Tengerre német! jelszavával dolgozott és a tengeri fegyverkezést, a páncélos hadihajók építését állította oda a tömeg elé a német állam legfőbb céljaként, voltaképpen a Krupp cég jóvoltából, az ő százezres szubvenciói révén bírta az iramot. Vagyis ugyanaz a Krupp cég pénzelt, amely azután Németország hadihajóit, zsiros uzsoraárakon felépítette.

A folytonos és gyorsított tengeri fegyverkezés váltotta ki aztán a német-angol ellentétet, amely apránként nemzetközi feszültséggé szélesedett és a világháborút ki-robbantotta. A világháborút, amelynek Németországban és nemzetközi kapcsolatai segítségével Németországon túl is, megint csak Krupp látta a hasznát. Vagyona és a konszernje egyképpen gigászivá nőtt általa.

Menne ijesztő példákkal bizonyítja a Krupp összefüggését a véres internacionáléval. A hazafi Krupp benneül a Harvey United Co. Ltd.-ben, amely az amerikai Harvey acélból és nikkeltől kutyvaszított rendkívül keménységű páncélját értékesíti. Ezernyi szál fűzi az orosz Putilov művekhez és a francia Schneiderhez. Rendületlenül eladogatja a külföldre a saját szabadalmait, sőt azokat a találmányokat is, miknek létrejöttén a saját technikai osztályán kívül a német hadsereg tüzérségi szakembereinek van jelentős részük. Jó pénzért vagy 50 nációnak szállít ágyukat, páncélt, mindenféle hadifelszerelést. Ez a nekusz fennállt a világháború folyamán is. Az angolok Krupp-féle gránátokkal lövik a német lövészárkok hőseit. Vickers gyártja őket, aki darabonként 1 silling 3 penceit könyvvél egy titokzatos „K-számla” javára: ez a Krupp cég szabadalmi díja. A pour le meritével dekorált Lans kapitány híres ágyusaszádjá 17 telitalálatot kap a kínai vizeken; valamennyi a Krupp-féle gyorstüzelő ágyúk lövedéke. A „német fegyverkovács” tehát nemcsak a németeknek kovácsol fegyvert...

De ott motoszkál a keze Kruppnak a törökországi német katonai misszióban is, amely mindenképp azon dolgozott, hogy Krupp bőséges rendeléseket kapjon. Krupp építi a német-orosz határ páncélerődéit, amelyek jelentősen hozzájárulnak a hagyományos orosz-német barátság felbontásához. A hági békekonferencia fegyverkezést korlátozó határozatai ellen a Krupp szempontjából van II. Wilhelmnek súlyos ellenetése: Woher soll denn Krupp seine Arbeiter bezahlen? — kérdezi a császár, aki a saját felségs személynék latbavetésével takargatja az Alfred Krupp homoszekszuális üzemleit és bagatellizálja a Liebknecht által leleplezett „Kornwalzer” affért: a Krupp gyár kitűnően megszervezett kémkedését a német katonai hivatalokban. Az 1902 évi úgynevezett „Venezuale-Akció” — a német flotta behajtja a Krupp uzsorakamatokkal megtettézt követelését ezen a délamerikai államon, az egyik ágyusaszádjá bombázza a parti erődítményeket — megint csak a Krupp érdekében folytatja le Németország. Krupp megkapta a pénzt, viszont Németország tartósan maga ellen lázította az amerikai közvéleményt, aminek aztán a világháboruban adta meg az árát. A háborus konfliktus veszélyét felidéző 1905 évi marokkói flotta-manőver hasonlóképpen a Krupp érdekeit védi. Az esseni gyárnak szüksége van erre a területre, ahol az ócska fegyverreit adja el, s ahonnan az ágyuacél előállításához szükséges hématit-ércet hozza.

A háború utáni német politika szoros összefüggését Krupppal, egyetlen névvel világhírhatalmuk meg: a Huggenberg névvel. A Krupp művek vezérigazgatója volt. Schacht egy Krupp által rendezett lakomán bírja rá 1929-ben a nagyipart a Hitler magánhadsergének pénzelésére. Nyilvánvaló, hogy Kruppnak kedvére van a náci-program, amely a felfegyverkezést és a háborút állítja a célok élére, — hiszen mind a kettő a Krupp malmára hajtja a vizet és a treszorjaiba a pénzt. A Hitler uralomrajutása egyenesen tavaszt, újja-születést jelent a Krupp-művek számára. De még mindig nem egészen biztos a helyzet. A náci között akadnak forradalmárok, akik az eredeti program szerint szocializálni szeretnének. Az utolsó vitájában Ottó Strasser megkérdézi Hitlert: És a Krupp részvénytársaságnál is minden a régiben maradjon? Mire Hitler: Aber selbst-verstaendlich! Mégis 1934 június 4-én Röhm parancsára egy SA (rohamcsapat)

osztag jelenik meg a Krupp gyárban. A vezetője beszédet intéz a munkásokhoz; a dolgozók jogos érdekeit emlegeti, a második forradalomról beszél. Június 29-én viszont Hitler a Krupp-gyár vendége. A Führer innen, Essenből repül Münchenbe és végez Röhmrel és a második forradalom híveivel. Dr. Gustav Krupp v. Bohlen und

Intervju Bernard Shaw-val

az angol fegyverkezéssel, a jövő háborújáról, az elképzelhetetlen „biztonságról” és a békeszerződések legnagyobb bünéről

London, április 10

George Bernard Shaw, a világhírű angol író, ma fogadta az International News Service munkatársát és intervjuot adott a legaktuálisabb világproblémákról. Szokott egyéni szempontjaiból magyarázta a katonai és gazdasági helyzetet.

— Helyes-e, hogy Anglia negyvenmillió lejt fordít a fegyverkezésre, vagy pedig jobb lenne, ha pacifista politikát követne? — volt első kérdésünk.

— Helyeslem az angol fegyverkezést — jelentette ki habozás nélkül Bernard Shaw. — A klasszikus nemzetgazdaságtan is alátámasztja ezt, mert ha ezt a negyvenmillió lejt fordít nem fordítanak fegyverkezésre, akkor a tunya gazdagok használnák fel a luxusiparok céljaira, ezzel pedig a munkásságot eltértenék a hajóépítéstől, az acélgyártástól, a vegyipartól, a cipő- és ruhaipartól, hogy ehelyett parazita szolgáltatásokat teljesítsenek a dolgozók milliói a milliomos dologtalanoknak.

— Ha állig fegyverkezünk, — folytatta a nagy író — ezzel nemcsak a proletáriátusnak adunk munkát, hanem Anglia elkerüli azt a megszegyenítést is, hogy Genfben félannyira becsülnék a zöld asztalnál, amennyit valójában érünk, hiszen a Népszövetség előtt mindig csak a katonai erő volt a döntő.

— Azok a fegyverek, amelyeket gyártani fogunk, alkalmasint rég elavult ócskaságok lesznek, mire kikerülnek a gyárakból, de ez nem baj, mert könnyűszerrel át lehet majd alakítani őket ekévé, szántógéppé s így ipari technikánk nagyot fog fejlődni. Különben is ez sokkal könnyebb feladat, mint lakájból gépsztergályost, csinálni....

— A repülés hihetetlen fejlődése nem jelenti-e azt, hogy Európa nemzetének összecsapása egészen más csatatereteken fog lejátszódni, mint a flandriai lapály tradícionális csatásikáján? — volt a következő kérdésünk.

— Ez már is megtörtént — jelentette ki Bernard Shaw. — Az európai hatalmak nem intézhetik többé differenciáikat azzal, hogy Antwerpent bombázzák, vagy a Somme mentén lövészárkokat ásnak. A blokádtulhaladta az ütközeteket, a légitombázás pedig a blokádot, bár a repülőgépek még mindig tulságosan a földhöz van kötve ahhoz, hogy függetlenül tudná magát a szárazföldi seregektől. Waterloók és marnei csaták azonban ma már nem számítanak többé.

— Anglia vajjon még mindig feloldhatatlan szálakkal van hozzáfűzve Franciaország, Belgium és Hollandia biztonságához azért, mert ez az alföld ideális csatater és így semlegessége döntően fontos Anglia biztonsága szempontjából? — kérdeztük tovább a nagy író.

— Legjobb lesz, ha nem is beszélünk biztonságról — volt Bernard Shaw válasza. — E pillanatban nincsen biztonság és nem is lehetne ilyesmit elképzelni. Ilyen jelszavakat csak a hordó tetejéről lehet hangoztatni.

— Mindazonáltal legalább óvatosságról beszélhetünk, — tette hozzá a Nobel-díjas író — ami együttjár azonban azzal, hogy lemondunk mindenféle hódításról a civilizált világ területén. E pillanatban ez szoros szövetséget jelent Anglia és Franciaország, valamint Szovjet-Oroszország számára, de úgy, hogy az ajtót az Egyesült-Államok számára mindig nyitva tartjuk. Eppen ezért minél hamarabb hagyunk fel Oroszországgal ócsárlásával, annál jobb.

— Az ön véleménye szerint a Németország és az Északi tenger között elterülő alföld nem tulságosan csábító csatater egész sor ország militáristái számára és nem ez az oka a Németország és Franciaország

Halbach pedig az ipar Führerjévé avánzását és a Krupp-gyár mérlegszemlenti bruttóhasznát az 1932 évi 108 millióról 1935-ben 232 millióra szökik fel, vagyis több, mint százszázalékkal emelkedik.

Elég világosak az összefüggések? Az üzlet és a politika, a fegyvergyártás és a náciizmus összefüggései? (g. s.)

közötti ellentéteknek? — kérdeztük ezután. — Más szóval, nem gondolja-e, hogy a militarista gondolkodás fölényében van a politikai gondolkodás fölött vagy pedig ön szerint pusztán a gazdasági kérdések uszítják-e a népeket arra, hogy szomszédjaik torkának essenek?

— Az a babona, hogy Flandria a legalkalmasabb hely Európa kakasviadalai számára, még abból az időből származik, amikor Franciaország és Anglia „született ellenségek voltak” — hangzott Bernard Shaw válasza. — Flandria elsősorban nem is a világ leglaposabb országa, azonkívül pedig amióta a háború a levegőre is átszappant, azóta maga Svájc sem immunis többé.

— A militarista gondolkodás legnagyobb bűne, hogy olyan határokat megszabását dik-tálja, amelyeket állítólag a legkönnyebb

Két maramuresi aranybánya-pert tárgyalt az oradeai tábla

Jár egy ügyvédi honorárium olyan ügyvédnek, aki nincs bejegyezve az ügyvédi kamarába

Oradea, április 13. (Az Uj Kelet tud.) Érdekes véletlen folytán egy és ugyanazon napon két „aranybánya-pert” is tárgyalt az oradeai tábla.

Az egyik per az első szekció Mihaescu tanácsa előtt folyt s ebben afelett kellett dönteni, vajjon

jár-e ügyvédi honorárium egy olyan ügyvédnek, aki szabályos felkészültséggel rendelkezik, de nincs beiratkozva az ügyvédi kamarába?

Az érdekes pert dr. Kovács Pál satumarei ügyvéd indította az Aurum maramuresi bányája és annak igazgatója, Geoges Martin ellen. Mint a per során kiderült, Kovács Pál dr az elmúlt évek folyamán értesült arról, hogy az Aurum eladó és tárgyalni kezdett az eladás elősegítése céljából egy külföldi, francia érdekeltséggel, melynek központja Genfben van.

A bánya tulajdonosai ebben az időben magyar állampolgárok voltak s Kovács Pál rengeteget utazott és tanácskozott a milliós bányaeladása érdekében.

Végül is az adásvételi szerződés létrejött és az óriási értéket képviselő bánya gazdát cserélt. A francia társaság hamarosan átvette az Aurum-ot és Georges Martin vezérigazgató jött le az ügyek vitelére.

Miután az eladás megtörtént, Kovács Pál dr nagyobb követelésekkel lépett fel és

közvetítési díj címen 400 ezer lejes igényt jelentett be.

Ezt az összeget egyrészt az Aurum új tulajdonosai, másrészt Martin vezérigazgatótól követele. Kovács dr hivatkozott arra, hogy az ő segítségével egy

50 millió lejt érő bánya cserélt tulajdonost és Martin vezérigazgatót neki köszönheti, hogy most 100 ezer lejen feülül havi jövedelme van.

A bonyolult ügyet hosszasan tárgyalta első fokon a törvényszék s végül is a bányafarsaság azzal az érdekes érveléssel állt elő, hogy

Kovács, a közvetítés ideje alatt, nem volt egyetlen ügyvédi kamara tagja sem, nem lehet ügyvédnek számítani

s így nincs joga, mint ügyvédnek, honoráriumot kérni. A törvényszék el is fogadta ezt az érvelést és Kovács keresetét elutasította. Másodfokon került tegnap a maramuresi aranybánya ügye az oradeai tábla elé s itt dr Gáspár Gyula és dr Kertész Ferenc ügyvédek képviselték az aranybányát. A tábla

megvédelmezni anélkül, hogy a legkisebb figyelemre is méltatná a néprajzi szempontokat — folytatta a világhírű író. — A párizskörnyéki békék szolgáltatják erre a legijesztőbb példát. Az ideális határ az, amely az Egyesült-Államok és Kanada között húzódik, mert ez védtelen, sőt a szó szoros értelmében védtelen. Ez persze rémisztő gondolat a militarista gondolkodás számára, bár ez tulajdonképpen nem is gondolkodás, hanem csupán professzionális nézőpont.

— Kielégítene Németországot, ha a világ gazdasági, ásványi és olajtartalékait szabadon a rendelkezésére bocsátanák? — volt utolsó kérdésünk.

— Németország kielégíthetetlen, épp úgy, mint minden ország, — állapította meg Bernard Shaw. — A németek a blokádtól félnek a legjobban és azért dolgoznak olyan lázasan az önellátás megvalósításán, hogy ne kelljen semmiben sem a külföldre szorulniok.

— Németországot a világháboruban ugyan a blokádtól győzte le, — jelentette ki Bernard Shaw — de nem azért, mert a központi hatalmak nem tudták volna saját határaikon belül kielégíteni szükségleteiket, hanem azért, mert tulságosan sok embert vontak el a produktív termelésből, azért, hogy a lövészárkokba dugják őket. Én azt hiszem, másodsor megint csak ugyanazt csinálnák, így semmiféle afrikai gyarmat nem tudná megmenteni őket, mégha jobban meg is tudná védeni, mint legutóbb.

nem döntött az ügyben, hanem több irat beszerzését rendelte el.

Mi történt a Tatos bányával?

Az oradeai tábla második szekciója a maramuresi Budesti községben levő Tatos aranybánya perét tárgyalta tegnap délelőtt. A pert Sandtner Adolf bányászakért indította a Tatos mostani tulajdonosai, Augenstein Miksa és Schönheim Károly ellen.

A kereset szerint Sandtner megtudta, hogy a Tatos eladó és miután neki nem volt pénze, társait keresett a bánya megvétele. Így jutott el Takács Sándor aradi lakoshoz s egyrészt vele, másrészt Augenheim Miksa és Schönheim Károly nevű kereskedőkkel társult a bánya megvétele érdekében.

Szerződést is kötöttek s hamarosan kiderült, hogy a bányavétel nagyon jó üzlet, mert csak az ott felhalmozott ócskavas eladása is fedezi a 800 ezer lejes vételárát.

A bányát tehát megvásárolták, de rövid idő múlva a társak között felborult az egyezés és Sandtner egy napon azon vette magát észre, hogy már nem társtulajdonos.

Perrel támadta meg Augensteineket s

a sighthi törvényszék meg is állapította, hogy a bánya egynekévé Sandtner illeti meg s ezért kötelezték Augenstein 32 részvény kiszolgáltatására.

Sandtner viszont, aki egymillió lej eddig hasznolt, havi 50 ezer lej részesedést és 71 ezer lej befektetett tőkét követel vissza, nem nyugodott meg az ítéletben, hanem az oradeai táblához jelentett be felfolyamodást.

A tegnapi tárgyaláson az eredeti szerződés egyes kifejezései felett folyt nagy vita és az ügyvédek nem tudtak megegyezni a „szak-tudás” román fordításában.

Végül is a táblai tanács oldotta meg a kérdést és elrendelte, hogy a kérdéses szerződést, mely peröntő lehet, a külügyminisztérium hivatalos fordítói ültessék át román nyelvre. Addig is, amíg ez a fordítás megtörténik, a pert elhalasztják.

Mérnök! Gyár! Orvos!

Minden német (25% redukción!), francia, angol, stb. folyóirat és könyv LEPAGE-nál. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól Cluj, jelezve mely szakma érdekli.

Bucuresti, sütéses tavas vasárnapi kólóságos divat a „Capsa” ké A torlódo sokat hordoz a cipitka bõmbõlve tõl — Szavazz Dobrescura! Négy emb amelyrõl ha forgalomra: „A nemzet volna ez, ar Ionel Bratian ezzel az em tezte magát.

Már csak rosi választás forrongásba külvárosokat választóra le unt a választóculáját. A fővárosi árfolyama, járn, az egé szépérkére

A házak ritja el. Bucur igéreték és f gunyolása.

háromnegyede jelölték igyek repelni válas hogy ezeken vazznak. S az rescu, vagy gekkel, realiz peiket sétálta

A bucesti gyek George-nak szavazni Grégorira (C volna, de ez a szociokkal, arisztokrata ltitólág kizárt

Azt, aki a hívják. A lit dárja. Rigó munkánkat n saab fizetést, a munkanélk egyéb elöny Jelvénye a lent nála va tikát. Sõt, zsidó választó a jelvényt ka

A választá tud eligazod ber soha sem álló vonal a l vó a cuzisták doskodni a n kampóskeresz ki, mint egy hamosztagos két kisebb, a keresz, a ge stb. stb.

A szembeá ten keresz a cerálisok áll hihedt „bát kereszjét fe városi polgár A nemzeti lasszójának

Uj

Kö

LE

Irta: Dr Hell lap, füzve 248

Lep

Zsidómentes kortesháboru a fővárosban

Óriási plakát- és fényképcsata a főváros utcáin

Bucuresti, április 13. Bucurestiben nap-sütéses tavasz van, meleg szellő csajja ki a vasárnapi korzóra a polgárokat. A nők világos divatrevüt rögtönöznek a palota és a „Capsa” közötti szakaszon.

A torlódó autók között választási felhívásokat hordoznak, kortesautók robognak el, a „székely” felfokozott hangja harsogva, bömbölve tölti meg a „Victoriát”.

— Szavazzatok a főváros atyjára, Dem. Dobrescúra!

Négy ember óriási táblát visz a vállán, amelyről hatalmas fej néz le a hőmpolygók forgalmára: A fej felett nagybetűs felírás: „A nemzet reménye.” Bratianu György volna ez, arcának szigorú vonásai apjára, Ionel Bratianura emlékeztetnek. Az apja fia ezzel az emeletes fényképpel is túlméretezte magát...

Forró hangulat

Már csak néhány nap választ el a fővárosi választásoktól s a jelölteknek sikerült forrongásba hozni Bucurestet, különösen a külvárosokat. Mert különösen a külvárosi választóra lehet számítani. A belvárosi ránt a választásokra, nem váltja ki szavazócéduláját.

A fővárosi választónak újra felment az árfoya, mindenki kedvében igyekszik járni, az egészségre, a családi helyzetére, a szépérzékére vigyáznak a jó városatyák.

Plakát csata

A házak falait az ígéretek tengere borítja el. Bucuresti a szószeres értelmében az ígéretek és fényképek, meg az ellenfelek ki-gunyolása. Fényképek szemből, profilból, háromnegyedes, természetes magyásban... A jelöltek igyekeznek minél előnyösebb szerepet választóik előtt s nem felejtik el, hogy ezeken a választásokon a nők is szavaznak. S azok, akik nem tudnak mint Dobrescu, vagy Donescu multbeli tevékenységekkel, realizálásokkal dicsekedni, fényképeket sétáltatják az utcákon...

A bucaresti felső tízezer köreiben a hölgyek George-ra (Bratianu Györgyre) fogynak szavazni, mert ő a legfotogénikusabb, Grégoria (Grigore Filipescura) szavaztak volna, de ez most lepaktált a „vörösökkel” a szocikkal, s Lupuval „a bolsevikivel”. Az arisztokrata körök fel vannak háborodva állítólag kizárták kebelükből az „árlót.”

Rigó ígér

Azt, aki a legtöbbet mer ígérni, Rigónak hívják. A liberálisok „zöldkerületi” szakadárja. Rigó hetek óta jár házról-házra s a munkásnak meg az alkalmazottnak magasabb fizetést, a szociális intézmények seregét, a munkanélkülieknek állást, a gazdagoknak egyéb előnyöket ígér, szóban és írásban.

Jelvénye a kereszt, ami azonban nem jelent nála valami exkluzív keresztény politikát. Sőt, kerületében külön meglátogatta zsidó választóit, hogy megnyugtassa őket. Ezt a jelvényt kapta a választási bizottságtól.

Választási jelek

A választási jelek között már senki sem tud eligazodni, annyi van belőlük. Az ember soha sem tudja, hogy a fekvő vagy az álló vonal a liberálisoké, az álló vagy a fekvő a cuzistáké. A cuzisták igyekeznek gondoskodni a megkülönböztetésről, vonalukra kampókeresztet állítanak, amely úgy néz ki, mint egy pipaszárlábu menekülő rohamosztagos... A vaidisták jele nagykörben két kisebb, a Dobrescu-Juniané körben egy kereszt, a georgistáké három álló vonal... stb. stb.

A szembeálló felek még a választási jeleken keresztül is gunyolják egymást: A liberálisok álló vonalát, botnak, tehát a hírhedt „bátásuk” jelének minősítik. Rigó keresztjét fejfának nevezik, amelyet a fővárosi polgárságnak készít elő a jelölt úr. A nemzeti parasztpárt karikáját a rablók lassójának nevezi Dobrescu. De nincs is a

Uj

Uj

Közgazdasági LEXIKON

Írta: Dr. Heller Farkas egyetemi tanár. 498 lap, fűzve 248 lej, nyersvászonkötésben 290 lej

Lepagenál Cluj

Postán utánvétell.

nemzeti parasztpártnak harciasabb ellenzék ezeken a választásokon, mint Dobrescu, a radikális parasztpárt jelöltje, akinek tulajdonképpen Lupuért kellett elhagynia régi pártját s most éppen Lupu az ellenfele.

Az „ordasok”

Ma délelőtt a Vox hatalmas termét zsu-folásig töltötték meg Dobrescu hívei. A bejáratnál röpcédulára nyomtatott verset osztogatnak. A vers címe: „Lupu” — a farkas s szól az ordasról, amely hátra ké-

Select Muzgó

Mai kezdettel SZTAROK FILMJE!

Szerelemből elégtelen

BUS FEKETE LÁSZLÓ közismert regényének filmváltozata. Főszerepekben:

Simone Simon
Loretta Young
Constance Bennett
Janet Gaynor
Lukács Pál

Prágáig hordó nehéz ágyukat állítottak fel a németek a cseh határ mentén?

LONDON, április 13. (Rador.) A Manchester Guardian a német katonai készülődésekről cikkezik és rámutat arra, hogy Németország tökéletesítést úgy nyugaton, mint keleten. Erdőművelés huzdóknak Breszlautól Grünbergig, Kuestrintől Königsbergig, Pomerániában, Deutsche Kronetól Stolpig. A csehszlovák határmentén kevésbé defenzív jellegűek az erdőművelések, mint általában hiszik, mert Németország ebben az irányban inkább támadásra gondolt, mint védekezésre számít. A stratégiai utak és légiflottabázisok igen hatáson ezen határ mentén. Bautzentől északra messzehordó ágyukat állítottak fel. Állítólag ezek az ütegek 140 kilométernyire tudnak vinni és elérhetik Prágát is. Lobanól Drezdán és Wurtzenen át Leipzigig kaszárnyák (köztük földalattiak) repülőterek, hangárok, lőszerraktárak és garázsok húzódnak el.

Dragu tábornok:

Második Palesztinát akartak csinálni Romániából...

Miron patriarcha:

Maramuresben szombat a hivatalos munkaszünet

Hogyan ünnepelték a nyolcvanéves Cuzát

Bucuresti, április 13. Vasárnap délután az Atheneumban néhány ezer főnyi közönség és a román közélet számos kimegaszó személyiségének jelenlétében ünnepelték Cuza professzor nyolcvanadik születésnapját. Az ünnepség természetesen hatalmas antiszemita manifesztációvá alakult és az annak középpontjában álló Cuzát minde-kelelőtt is azért a következetességéért méltatták, mellyel több, mint egy félévszázadon keresztül kitartott zsidó gyűlölete mellett. Az ünnepség azzal kezdődött, hogy a Porunca Vremii főszerkesztője hat éves kislánya rózsacsokrot nyújtott át Cuzának, alkalmi vers kíséretében, melynek lényege az volt, hogy „Cuza tisztítsa meg a hernyótól az országot”. Utána Miron Christea patriarcha tartott hosszabb beszédet. Cuzát méltatta, a cuzizmus mély

szül támadni a fővárost. A falkája egyszerre rohanja meg az összes kerületeket: a „Zöldet” a báránnyörbe bujtatott Grégoire Filipescu nevű „ciocoi”-ordas, a sárga kerületet a vörös rém, (Ez szegény Tittel Petrescu a szocialista). A „fekete” kerületre valami „ismeretlen” ordas vicsoítja a fogát (Constantinescu) a „kék” szektort magának tartogatja a „főrdas”: dr. Lupu, aki farkasnak van lerajzolva. Csak úgy csatogtatja a fogait... a kép valóban irtózatot kelt.

Ezalatt Dobrescu, „a nagy polgármester”, dörgő hangon figyelmezteti hallgatóit, hogy jaj lesz nekik, ha nem rá szavaznak, éhség és ragályos járvány fogják elpusztítani az ország szívéit, amelyet csak ő tehet nagyvá, széppé és boldoggá!!!

Es ez úgy megy hetek óta, a fekete, a sárga, a kék, a zöld kerületekben naponta gyűlések, és ellengyűlések, plakátdörög, kortesháboru, bankettek, pénz és energia pazarlódik... Es van bőven.

A nagy favorit

A nagy favorit mégis csak Donescu, aki birtokon belül, páholyból irányítja a választási propagandát. Ő neki minden a rendelkezésre áll: pénz, tisztviselői apparátus és pénz és megint pénz. Ha pedig van pénz, akkor van kortes és ital és plakát és újság-cikkek... Aztán ígéretek is ő tehet a legkönnyebben.

A lapok például éppen most közlik, hogy a „sárga” kerület tanácsa elhatározta, miszerint 250 újabb uccát kövez ki. Ezt Sabareanu ígéri. Négy évig nem ért rá a kövezésre, négy évig pocsolásokon kellett keresztül gázolnia a „sárga”-belieknek. De ha nem szavaznak Sabareanura, a pocsolják tovább is a helyükön maradnak...

Szeretett... és tisztelt...

A liberálisoknak komoly problémát okozott a választási manifesztum megszervezése is. Mert ha ez előtt csak egy egyszerűen „Választó testvéreim”-nek szólították a polgárokat, most hogy a nők is szavazni jöttek, nyertek, komplikálódott a helyzet. Ugy sem lehetett volna, hogy szeretett választók és választónők; még félremagyarázzák. Hosszas fejtörés után a következő formát fogadták el: Szeretett választópolgárok és tisztelt választópolgárnők! Ez aztán igazán kifogástalan!

Az eddigi választási előkészületektől eltérően, ezeket a választásokat még nem „szentelték” föl választópolgár-vérrel, ha csak nem vesszük tekintetbe a mult vasárnapi gógó-cuzista gyűléstörténet „apró” incidenseket, amikor a „Marna” termébe mintegy száz „tizhorogkereszt” (svastica de foc) rontott be „véleménynyilvánítási” célból... Néhány betört koponya után dr. Emilian, mindenre elszánt legényei visszavonultak. (Ezek még mindig nem tudnak belenyugodni abba, hogy Cuza Gogával szűrte össze a levet.)

Amiben megegyeznek a pártok

Abban megegyeztek az összes pártok, hogy egyetlen zsidót sem vettek föl a listákra, még porhintés céljából sem. Még a „fekete” kerületben sem, pedig itt igazán vannak zsidó választók. Birman, a liberálisok „fekete” kerületi főkörtese sincs a jelöltek között. A nemzeti parasztpárti listáról eltűntek Solomon, a volt fővárosi alpolgármester, Friedmann, a volt tanácsos. De nincs zsidó Dobrescu listáján sem.

Nem is tartjuk szükségesnek kiemelni, hogy ez a körülmény mennyire jellemző.

(—del)

nok a külvárosokba vonultak vissza. Ilyen megállapítások sok fájdalmat kell, hogy okozzanak minden románának. Nem szembezállni azt jelenti, hogy lehajtsuk fejünket rezignáltan a pusztulás és a szegény utján.

Balan transzilvániai metropolita, Vartolomei severini püspök felszólalásai után Visarion bucovinai metropolita gratuláló levelét olvasták fel. Ezután Marin Stefanescu professzor, a Cultul Patriei nevű hazafias egyesület elnöke, utána pedig a román írók nevében Bratescu Voinescu, az akadémia tagja méltatta Cuza történelmi érdemeit. Ilie Barulescu, iasi egyetemi tanár, azt fejtegette, hogy Degrelle rexizmus, Hitler nemzeti szocializmusa és Mussolini fasizmusa az utóbbi tíz esztendőben születtek, holott Cuza már ötven esztendő óta hirdeti ezeket az elveket.

A hadsereg nevében Dragu tábornok üdvözölte Cuzát. Ilyesmiket mondott:

— A vitéz harcos elszántan ragadta meg a kereszténység és integrális nacionalizmus zászlaját és ötven éven át vitte dicsőségteljesen előre, kimélet nélkül támadva és élet-halál harcot víva nemcsak az idegenek elborító hullámaival, hanem a román hazafiolokkal is, akik Juda ezüstjeért elárulták a nemzeti ügyet és odaálltak a fejze nyelének a zsidók kezébe — azokkal a gyáva és méltóságérzet nélküli románokkal, akik hagyták, hogy az idegenek legyenek inkább minden és mindenki fölött Nagy-Romániában, amelyet egy második Palesztinává akartak átváltoztatni.

Ion Jianu professzor beszéde és Vasile Militaru költő alkalmi verse után Viorel Trifa, a legutóbbi vasgárdista per vádlottja, az antiszemita diákság nevében azért mondott köszönetet Cuzának, mert neki köszönheti azt a hatalmas erőt, amellyel orientálódhatik a zsidó veszedelemmel szemben.

Lupas cluj, Petrovici iasi egyetemi tanárok, Anastaziu tábornok Goga és Stelian Popescu beszéltek még. Cuza választott a felszólalásokra és annak a reményének adott kifejezést, hogy esznie győzni fog-nak.

— Akar jól mulatni? Akkor olvasson el André Maurois remek humoros regényét. „A hallgatag Bramble ezredes”-t. Epocha-kiadás, kapható minden könyvkereskedésben. Ára 63 lej.

Megindult a zsidó nemzeti filmipar

Palesztinában, zsidó színészekkel készült zsidótárgyú filmet látni, régi vágya a zsidóság minden rétegének. Mostanáig sajnos nélkülözniük kellett az ilyen filmet. Pedig a lehetőség meg volt adva. Az ország nap-sütéses, festői tájai, az országban élő szám-talan nagy tehetségű zsidó színész (elég a Habimára hivatkozni) már régen lehetővé tették volna egy nemzeti filmipar megte-metését, melynek a zsidó töke is szívesen állott volna rendelkezésére. A palesztinai zsidó filmipar mégis csak most, a *SABRA* filmmel indult meg, mert a néhány, idegen filmoperátor által hirtelenre összeho-gyított rövid filmet, amit nálunk „Pa-lesztinai film” címen mutattak be, nem sor-rolhatjuk a nemzeti filmipar termékei kö-zé.

A közönség osztatlan örömmel vette a hírt, hogy rövidesen alkalma lesz megnéz-ni az első, művészi eszközökkel készült palesztinai filmet, a *SABRÁT*, melyről a külföldi lapok a legmelegebb hangon ír-nak. Egyaránt dicsérik a művészi rendezést, a főszerepeket alakító „Habima” társulat színészeit és megemlítik, hogy a felvettelt és általában a film technikai kivitele a milliós költséggel készült amerikai filmek-ke is felveszik a versenyt.

A „*SABRA*” bemutatóját, mely ugy kul-tura szempontból, mint a meginduló zsidó nemzeti filmipar szempontjából is óriási jelentőségű bir, érthető érdeklődéssel várja a zsidó közönség. Mint értsülünk, a bemutatótól alig két hét választ el ben-nünket.

KÖZGAZDASÁG

Május elseje után is érvényben maradnak az állomástarifák

Az Ugir erőteljes akciót indított be a köz-lekedésiügyi minisztériumnál annak érdeké-ben, hogy az április 30-ig meghosszabbított állomástarifákat továbbra is érvényben tart-sák. Egyes hírek szerint ez a mozgalom ered-ményre is látszik vezetni, amennyiben a vas-uti vezérigazgatóság az új tarifák alkalmazásá-nak megtagadja a szükséges engedélyt, az állomástarifák érvényben maradnak.

Az állomástarifák érvényben maradnak május elseje után való meghosszabbítá-sára terjeszt elő javaslatot.

Mint ahogy valószínűnek látszik, hogy a vas-uti vezérigazgatóság csak a jövő hó folyamán dönt véglegesen afelett, hogy az állomástarifákat továbbra is fenntartják-e, vagy megszüntetik, a tarifák alkalmazásának újabb egyhónapi meghosszabbítása bizonyos-nak látszik.

A hét szenzációja!

A hét meglepetése!

A Capitol Mozdó

csütörtöki kezdéssel mutatja be az utóbbi évek egyik legértékesebb és legkimagaslóbb filmjét, mely **STEFAN ZWEIG** „*La Peur*” remekművét adja szenzációs rendezésben és szereposztásban!

Egy éjszaka mánora

Rendezte: **WLADIMIR TOURJANSKY**

Főszereplők:

GABY MORLAY és Charles Vanel

Ma utoljára: „Egy esős délután”. Pazar ötlettel és humorral megrendezett vígjátékláger.
Főszereplők: **Franc Léderer** és **Ida Vulpino**.

A fuvarozó- és kirakó munkásokra is ki-terjesztették a munkásbiztosítási törvény hatályát

A munkásbiztosítási törvény módosító tör-vénye a M. O. április 2. számában jelent meg. Ezen új intézkedés szerint az állomáso-son működő kirakó és fuvarozó munkások alkalmazottaknak tekintendők és a munkál-tató részéről munkásbiztosításra kötelezettek. A kifizetett munkabérek után 7% a beteg-

segélyzői járulék, melyet felerészben a mun-kások, felerészben a munkaadók fizetnek. A munkaadók ezenkívül 1.2% póthozzájárulást és 0.8% a betegség első napjaira járó kész-pénzsegélyek fedezésére szolgáló hozzájárú-lást fizetnek. E kategóriákba esnek a várn-hivatalok mellett működő kirakómunkások is.

A rendes adókon kívül 72 féle illetéket fizetnek a kis-kereskedők

Arad, április 13. (Az Uj Kelet tud.) Szá-mos az ország kiskereskedő társadalmát kö-zelről érintő probléma került megvitatásra a Füszerkiskereskedők Szindikátusának vasár-nap délután megtartott rendes évi közgyül-lésén. Engel Gyula elnöki megnyitóját után be-számolt arról, hogy a kiskereskedőkre 72 féle különböző illetéket vetettek ki a rendes egyenes és adicóális adókon kívül. A keres-kezelmi életben előforduló okmányokra, be-jelentésekre, stb. ragasztandó okmány- és repülőbélyeg alkalmazásának elmulasztása, vagy téves használata súlyos bírságot von maga után. Ezzel a kérdéssel, mondotta, a kereskedelmi egyesületeknek haladéktalanul foglalkozniuk s csatlakozniuk kell az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elgondolásához, amely szerint kérni kell az illetékhalmoz egy-szerűsítését. Abban az esetben pedig, ha a kormány nem változtatna az eddigi rendsze-ren, úgy a kereskedelmi testületeknek saját hatáskörükön belül nyilvántartó osztályt kell létesíteniük, amely hivatva lesz a tagokat az esedékes illetékek idejében történő be-fizetésére figyelmeztetni, ezenkívül tájékoz-tatást nyújt a különböző rendeletekről.

A továbbiak során Engel Gyula felemlí-

tette, hogy a közigazgatási törvény életbe-lépése óta egyes községekben az 1935. évi ki-vetéshez viszonyítva, 1936-ban 175 százaléka-kal emelkedett a kiskereskedők községi illeté-keit. Közölte végül, hogy a szindikátus tagjai közül 92 tag kilépett, míg 117 új tag jelent-kezett, úgyhogy a tagok létszáma 543.

Ezek után Engel Gyula elnök javaslatára a közgyűlés **Liszka Pált**, a szindikátus ala-pítóját örökös tiszteletbeli elnökévé választ-totta, majd sor került a vezetőség kiegészít-tésére, amivel a közgyűlés véget ért.

A vinkulált áruküldemények bélyegilletéke. A központi bélyegbizottság egyik legutóbbi döntésében kimondotta, hogy azon cégek, melyek vevőiknek bankvinkulációval küld-nek árut, megfelelő számla kíséretében, a bélyegtörvény 4. art. 20. paragrafusára szer-int bélyeg az levélre kell lerójják, melyben kliensüket értesítik a bank utján befolyt ösz-szeg jóváírásáról. A bélyegbizottság azzal indokolja ezen határozatát, hogy e levélnek nyugta jellege van. Ugyaníly bélyegilleték alá esik azon jóváíró levél, melyet az eladó küld a vevőjének a folyószámlára történt le-fizetés igazolásul.

Az aradi Iparos Otthon jubiláris közgyűlése

Arad, április 13. (Az Uj Kelet tud.) Impo-záns keretek között tartotta meg a Rein-hart Gyula vezetése alatt álló aradi Iparos Otthon tizedik jubiláris közgyűlését.

Az igazgatóság évi jelentését Bakács Miksa olvasta fel, aki egyszerűen reávilágított arra, mily nagy jelentőséggel bír az iparos-ság számára most az Iparos Otthon, midőn az ipartestület feloszlata után jóformán az egyetlen politikamentes iparos szerv, amely a szindikátusokkal karöltve, iparágak szerinti csoportokba foglalja az egyes szakmákat s Arad iparosságának társadalmi és közmü-velődési központját képezi.

A pénztári jelentésből kitűnt, hogy az Iparos Otthon múlt évi bevételei 396 ezer lejt tettek ki s a kiadások 325 ezer lejtet értek el. A kiadások 71 ezer lejt nyereség mutatkozik. Az Iparos Otthon jelenlegi vagyona 1 millió 576 ezer lejt, aggmenházi alapítvány címen 202 ezer lejt kezel az intézmény, amelynek 707 tagja van.

A tisztikar felmentésének megadása után az igazgatóság rendes tagjaivá választották ismételten Reinhart Gyulát, valamint Nizera Józsefet, Bakács Miksát és Vandracsek Ig-nácot.

A közgyűlés befejezte után Bakács Miksa igazgatósági javaslatára elhatározták, hogy az Iparos Otthon telket vásárol az iparos aggmenház céljaira, ahol az intézmény ki-üregedett, vagyontalan tagjai, valamint a vagyontalan iparos özvegyek nyerhetnek majd elhelyezést.

Négy megyére terjeszti ki tevékenységét az aradi Magán-tisztviselők Egyesülete

Arad, április 13. (Az Uj Kelet tud.) Az aradi Magántisztviselők Egyesülete, amely kitaró munkát fejt ki a magánalkalmazottak érdekeiért, most újabb jelentős lépésre ha-tározta magát. Vasárnap délelőtt megtartott rendkívüli közgyűlése alkalmával kimondot-ták, hogy az alapszabályokat módosítva, mű-ködési körét, amely eddig csupán Aradra szor-ított, kiterjeszti az aradi munkakamara egész körzetére. Az egyesület központja to-vábbra is Arad lesz, mozgalom indul azonban Hunedoara, Alba és Tarnava Mica megyék tisztviselői karának megszervezésére is. Ez az elgondolás azt célozza, hogy az aradi munkakamara körzetébe tartozó magántiszt-viselők erős szervezettel bírjanak s ilymódon kellő felkészültséggel képviselhesék minden téren a tisztviselők érdekeit.

A rendkívüli közgyűlés után sor került a rendes évi közgyűlésre, amelyen Mosoiu Victor elnök részletesen ismertette az egyesület elmúlt évi tevékenységét. A tisztikar fel-mentésének megadása után a közgyűlés meg-választotta az új vezetőséget, amelynek tag-jai a következők: Elnök Mosoiu Victor, al-elnökök Gui Teodor és Rozvan Titus, titká-rok Bergmann László és Gombos Petru, pénz-táros Taran Teodor. Választmányi tagok: Gárdos Lajos, Penyó Jenő, Kronberger Lajos, Damacus Aurel, László Imre, Sándor Juliu és Wolf Gyula.

Váltsátok meg a sékelt

a 20-ik jubiláris cionista világtalálkozó választásaira!

1897
1937

40 שנות ההסתדרות הציונית
הקונגרס הציוני ה-17
שקלו את השקל

Moshkovits & Co.

CLUJ VIS-A-VIS cu POSTA

Egy londoni multimilliomos 27 éves gyomorhajából

gyógyult ki a Gastro D. kezeléssel. Mr. Morr Prenghtoin ismert londoni multimilliomos, akinek a kenti hercegségben óriási birtokai vannak, 27 éven át szenvedett makacs gyomor- és bélhajában. Azt nem is kell monda-nunk, hogy az angol főúr a világon mindent megpróbált, orvosai tanácsára bejárta az összes világfürdőket, de nem tudott tartós javulást elérni. Sőt az utóbbi időben már annyira rosszabbodott állapota, hogy min-dent kihányt, csak teás-tejet tűrt a gyomra. Orvosai tanácsára végre az Amerikában hí-res tudósok által felfedezett gyógynövény-kivonatot, a Gastro D. gyógyszert kezdte szedni és már az első hetekben olyan javulás állott be, hogy könnyebb diétás kizárás e-lett, három havi kúra után pedig tökéletesen meggyógyult és ma már — dacára magas korának — mindent ehetik és ismét golfoz-hatnak. A világhírű amerikai Gastro D. ren-dkívüli gyógyító hatással van a legmakacsabb gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegé-gek esetében.

Kapható gyógyszerárakban és drogériák-ban, vagy megrendelhető 130 lej utánvét mel-lett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

A Goldmark vonósnégyes bemutatkozása

A Goldmark Filharmoniai Társaság, első kamarahangversenyén is, a választékos igé-nyű zenei közönségnek kedveskedett. Rich-ter Mozart és Beethoven egy-egy vonósné-gyese szerepelt a kitűnő együttes műsorán. A Fejér Sándor, Friedmann Ignác, dr. Eich-ner Andor és dr. Holló Endre összetételben bemutatkozott vonósnégyes már első hang-versenyén kitűnő kvalitásokkal örvendezte-tett meg. Felkészültségükre jellemző, hogy éppen Beethovennek klasszikusan szabályos formák között felépített mesterművét ját-szották a legjobban. Ha a hangverseny so-rán egy-egy pillanatra lazává is vált a vo-nósnégyes összjátéka, ha olykor-olykor tör-tétek is a nem-hivatásos zenészekre jel-lendő hibák — ez a vonósnégyes hangver-seny komoly kísérlet volt arra, hogy a Goldmark ezen a téren is azt nyujtsa, amit a város zeneközönsége vár tőle.

Richter vonósnégyese vezette be a műsört, melynek csillogó, cizellált formai szépsége mögött nem tudtuk felérezni a nagy mes-terek magával ragadó extázisát. A több mint kétszázéves kompozíció interpretáto-rainak is meg kellett tehát elégedniük azzal, hogy a műnek könnyed szépségeit érke-letessék. Nem így azonban a Mozart vonósnégyesnél, melynek gyors tétéleit a kvar-tett tagjai komoly technikai felkészültsé-gel tárták fel, a mozarti gondolatokban gazdag második és harmadik tételt pedig igazi, műsikusi élményszerűséggel. A szólótételnél újra gyönyörködhettünk Fejér Sándor hegedűművész meleg, érzelmi tónusa-ban és megnyerő, technikai tulzásokkal so-hasem kérkedő virtuozitásával. A Mozart vonósnégyes a műsornak leghatásosabb szá-ma volt és a közönség lelkesen ünnepelte a kitűnő előadót.

A szünet után Beethoven 4-ik vonósné-gyest mutatva be a kvartett, kifogástalan kidolgozásban. A mű felépítésében kellő arányérzékkel, a beethoveni gondolat mara-déktalan kifejezésére való törekvéssel — gondos és műértő munka mutatkozott meg, ami csak a leghizelgőbb kritikát válthatja ki a kamara együttes teljesítményével szem-ben.

A hangverseny közönsége az egyes szá-mok után és a hangverseny végén hossza-san és lelkesen ünnepelte a vonósnégyes tagjait.

Moshkovits & Co.

CLUJ VIS-A-VIS cu POSTA

Bucuresti, apr...
A iasi merenylen...
Kékezetesen Trai...
temi rektor...
hatóságok befej...
deanu órnagy ka...
tette a vádiratot...
bornok hadtestp...
ügyészszeg vezet...
Ennek megfelele...
24-re már ki is...
amely elé hatal...
nek az országba...
letartóztatásba...
rend elleni öss...
kísérletével vád...
gyilkossági kísé...
vádjaival terhelt...
ság előtt. Ezenf...
ellen, hogy tilt...
követtek el.

A vádirat kim...
Bratu elleni me...
nak előzményeit...
év december 5-...
dű vádlott, a ke...
tagozatának ak...
tu rektor az e...
kérte, bocsássá...
disztermét, hog...
adást tarthasso...
azt eredményez...
nacs Zguroit ki...
irat ezután a k...
ján ismerteti a...
az estén, midő...
cán sétált Mari...
Radovici Mihál...
lány szerint eg...
diák haladt el...
magukat az elő...
csak később tu...
torral azonos...
megszurt rekt...
kezelt.

— Segítség!
A rektor töb...
jon segítségért...
vel betömte az...
vetése után a...
és otthagyták...
rektor.

A...
go

Ignat kisassz...
val felismerte...
roit és Dumitr...
a továbbiakban...
nál, mint Carp...
mával revolver...
is megállapítás...
háján talált...
vércsoportjából...
a bucaresti eg...
megejtett vizsg...
A vádirat m...
diákok tagadjá...
lekményeket. Z...
emlékezetes b...
rektor között...
bosszut akart...
ron kizárása.

Hol...
gyil...

Amig Iasiba...
perének tárgya...
restiben holna...
sága előtt me...
perének tárgya...
gusztusában M...
ágyon meggy...
Emlékezetes...
parlamentari ké...
Codreanu egyi...
társa volt. Ké...
közte és Codr...
kilépett a vas...
resztes hadjár...
hasonló, de...
jellegű és átf...
szervezetet al...
barátai között...
dődött el. Stel...
ja Corneliu Ze

Mihail Stelescu gyilkosai a hadbiróság előtt

Eikészült a vádirat Traian Bratu rektor merénylői ellen

Bucuresti, április 13. (Az Uj Kelet tud.) A iasi merénylet ügyében, amelynek emlékeztetésen Traian Bratu professzor egyetemi rektor esett áldozatul, a iasi katonai hatóságok befejezték a vizsgálatot. Rudeanu őrnagy katonai vizsgálóbíró elkészítette a vádiratot, amelyet Anastazescu tábornok hadtestparancsnok mint a katonai ügyészség vezetője, jóváhagyott és aláírt. Ennek megfelelően a hadbiróság április 24-re már ki is tűzte a per tárgyalását, amely elé hatalmas érdeklődéssel tekintenek az országban. A vádirat az előzetes letartóztatásban lévő három diákot a közrend elleni összesküvéssel és gyilkosság kísérletével vádolja. Másik három diák gyilkossági kísérletben való bűnrészesség vádjával terhelten jelenik meg a hadbiróság előtt. Ezenfelül az a vád valamennyiük ellen, hogy tiltott fegyverrel vétéséget követtek el.

A vádirat kimerítően ismerteti a Traian Bratu elleni merénylet lefolyását és annak előzményeit. Elmondja, hogy az elmúlt év december 5-én Nicolae Sguroi elsőrendű vádlott, a keresztény diákszövetség iasi tagozatának akkori elnöke, felkereste Bratu rektort az egyetem aulájában és arra kérte, bocsássa rendelkezésére az egyetem diszertumát, hogy ott Cristescu lelkes előadást tarthasson. A beszélgetés lefolyása azt eredményezte, hogy az egyetemi tanács Sguroit kizárta az egyetemről. A vádirat ezután a koronatanuk vallomása alapján ismerteti a merénylet lefolyását. Azon az estén, midőn Bratu az egyetemi tanács sétált *Marioara Ignat* iasi urilány egy Radovici Mihály nevű fiatalemberrel. A lány szerint egy adott pillanatban három diák haladt el mellettük, akik rávetették magukat az előtük haladó emberre, akiről csak később tudta meg, hogy Bratu rektorral azonos. A megtámadott és késsel megszurtt rektor kétségbeesetten kiabálni kezdett.

— Segítsé! Megölnek a banditák!

A rektort több szúrás érte. Hogy ne tudjon segítségért kiabálni, száját zsebkendővel betömte az egyik támadó. Tették elkövetése után a fiatalemberek elmenekültek és otthagyták vérben fetrengve az alélt rektort.

A vádlottak még mindig tagadnak

Ignat kisasszony a szembesítés alkalmával felismerte a támadókat Nicolae Zguroit és Dumitru Carpen diákok. A vádirat a továbbiakban rámutat arra, hogy Zguroinál, mint Carpennél megmotozásuk alkalmával revolvereket és töröket találtak. Az is megállapítást nyert, hogy a Carpen ruháján talált véryomok Traian Bratu vércsoportjából való. Ezt ugy a iasi, mint a bucaresti egyetem kémiai intézetében megejtett vizsgálat bebizonyította.

A vádirat megállapítja, hogy a vádlott diákok tagadják a terükre rótt bűncselekményeket. Zguroiu beismeri, hogy az emlékezetes beszélgetés közte és Bratu rektor között megtörtént, de tagadja, hogy bosszút akart volna állni Bratu professzoron kizárása miatt.

Holnap kezdik meg Stelescu gyilkosainak tárgyalását

Amíg Iasiban a Bratu elleni merénylet perének tárgyalására készülnek, Bucurestiben holnap, 15-én a második hadbirósága előtt megkezdődik a tiz vasgárdista perének tárgyalása, akik az elmúlt év augusztusában Mihail Stelescut a kórházi ágyon meggyilkolták és feldarabolták. Emlékeztetés, hogy Stelescu, a vasgárda parlamenti képviselője és Corneliu Zelea Codreanu egyik legközelebbi munkatársa volt. Később konfliktus robbant ki közte és Codreanu között, mire Stelescu kilépett a vasgárdából és „a románság keresztvesztés hadjárata” névvel a vasgárdához hasonló, de tompítottabb antiszemita jellegű és átfogó programmal rendelkező szervezetet alapított. Stelescu és egykori barátai között késhegyre menő harc kezdődött el. Stelescu lapjában élesen támadja Corneliu Zelea Codreanut, akit különbö-

ző vádakkal illetett és hiányos műveltségének igyekezett beállítani. A következők nem maradtak el. Egy nyári napon tiz gárdista hatolt be a kórházba, amelynek egyik szobájában Stelescu beteg feküdt és megoperálására várt és harminchat revolvergolyót küldtek testébe. Valamennyien rálöttek Stelescúra, mondván: „Igy bünhődik az áruló!”

Százötven védő

Ezután mészáros bárdal feldarabolták a golyók által roncsolt lyuggatott holttestet, majd revolverekkel megfélemlítve a kórház személyzetét, autóra ültek és elhajtották. A gyilkosságban való részvétel sorshuzás útján állapította meg a vasgárda. A vádlottak az ország különböző részeiből valók. A gyilkosság elkövetése

után néhány órával a vádlottak önként jelentkeztek az ügyészségen. Incullet belügyminiszter és Pop Valer igazságügyminiszter annakidején úgy döntöttek, hogy a tetteseket esküdtszék elé állítják. A Tatarescu-kormány utólagos döntése azonban a hadbiróság elé küldi a tiz vasgárdistát.

A Buna Vestire, *Manoilescu* lapja, irányítja a per előkészítését és igyekezik megfelelő hangulatról gondoskodni. A lap mai számában közli, hogy felhívásának eredményeképpen eddig 150 ügyvéd jelentkezett az ország minden részéből a vádlottak védelmére. Ezenfelül 450 védelmi tanu kihallgatását kéri, közöttük a politikai élet számos vezető személyiségét is. A per kimenetele elé érhető érdeklődéssel fordul az ország közvéleménye.

Előbb zsarolással vádolta meg volt főmérnökét, de a nyilvános tárgyaláson visszavonta feljelentését az Astra vagongyár igazgatósága

Mi történt az Astra igazgatóságának kicserélődése alatt?

Arad, április 13. (Az Uj Kelet tud.) Rendkívül érdekes perben tartott főtárgyalást ma, kedden az aradi törvényszék. A vádlott a perben Wolf Gusztáv, az Astra gyár nyugalmazott főmérnöke volt, aki ellen a gyár előtti igazgatósága zsarolás címén tett bűnvádi feljelentést. Wolf főmérnök annakidején *Sapira* Emánuel, az Astra volt vezérigazgatóját megfenyegette állítólag azzal, hogy a birtokában lévő, a gyár vezetésére kompromittáló iratokat egy konkurrens konszernnek juttatja át, amennyiben nem kap megfelelő összeget a vállaltól.

A gyár igazgatóságának feljelentésére Wolf Gusztávot akkor le is tartóztatta az aradi ügyészség, néhány napi fogvatartás után azonban szabadlábra helyezte. A per csak most került a törvényszék elé, ahol

nem mindennapi érdekességű fordulat következett be az ügyben, amit természetesen az tesz indokolttá, hogy a gyár közben más konszern tulajdonába ment át. A gyár képviselőiben dr. *Pausesti* Nicolae ügyvéd közölte a bírósággal, hogy az Astra a Wolf Gusztáv ellen beadott feljelentést visszavonja és kéri a vádlott felmentését. Dr. *Lepa* Valer Wolf Gusztáv ügyvédje is védenek felmentését kérte, és ezt azzal indokolta, hogy a Wolf birtokában lévő iratok egyáltalában nem kompromittálóak az Astrára. Ugyancsak felmentést kért maga az ügyész is és ennek alapján a törvényszék jogerősen felmentette Wolf Gusztávot a vád és annak következményei alól.

Az Astra magatartásának váratlan megváltozását jogi és közgazdasági körökben élénken kommentálják.

Kiélesedett a helyzet Németország és Lengyelország között a lengyel-sziléziai német kisebbség elnyomása miatt

Amikor a „Völkischer Beobachter” kisebbségvédelemről beszél

London, április 13. A nemzetközi diplomácia nagy figyelmet szentel a német-lengyel viszony átalakulásának. Ennek több oka is van, de talán a legnyomósabb a lengyel-sziléziai német kisebbség helyzete. Ezek ugyanis a legutóbbi hatósági intézkedések folytán ugyszólván minden polgárjogukat elvesztették és nemcsak, hogy a helységnek német kiírása tilos és kötelezettek a lengyel nyelv kizárólagos használatára, hanem a lengyel többség bojkottja alá is kerültek. Emiatt, mint tudvalevő, a múlt hét végén a varsói német követ erélyeshangú memorandumot is nyújtott át a külügyi hivatalnak, felsorolva benne a német kisebbség sérelmeit. Ugyanakkor a nemzeti szocialista sajtó is akciós lépve, nap-nap után felszinen tartja a kérdést. A félhivatalos, Völkischer Beobachter szemrehányást tesz Lengyelországnak, hangsúlyozva, hogy a lengyel államnak van legkevésbé joga ahhoz, hogy kisebbségei ellen az erőszak politikáját alkalmazza, mert köztudomású, hogy hosszú évtizedeken át kisebbség volt és saját magán tapasztalhatta, mit jelent a megkülönböztetés polgár és polgár között.

A Deutsche Diplomatische Korrespondenz hangoztatja, hogy amikor az elhunyt Pilsudszky marsall elgondolásai szerint a német-lengyel szerződést megkötötték, feltehetően tüzték ki, hogy minden nemzetiségi problémát figyelmen kívül hagynak. Ez volt a megállapodás tulajdonképpeni alapja. A Graudenzi-est tehát ellenkezik a két állam között fennálló szerződéssel, de ellenkezik a genfi konvencióval is, melynek 134-ik paragrafusával joggal alkalmazható a jelen-

leg előállott helyzetre. Az Angriff annak a reményének ad kifejezést, hogy a hivatalos körök nem fogják a két állam között fennálló jóviszonyt veszélyeztetni és ennek megfelelőleg revidiálják álláspontjukat, annál is inkább, mert a nemzeti szocialista kormányzat is a legkiválóbb elbánásban részesíti saját lengyel nemzetiségű polgárait.

Női betegségek gyógyításánál a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorral egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Az orvosok ajánlják.

JENNY. (Filmbemutató a Royal slágermozgóban. Csak 16 éven felülieknek). A francia filmnek ez a legkiválóbb alkotása rendkívül kényes témája, cselekményének tulságos realitással bemutatott színhelye, valamint erotikus jelenetei miatt nagy port vert fel a külföldi sajtóban. A bemutatott a kitiűn kritikák után óriási érdeklődés előzi meg. A film cselekménye egy kéteshírű párizsi lokálban játszódik. Drámai erő és feszültség van a mindvégig izgalmasan pergő cselekményben, mely meztelen valóságában tárja elénk a párizsi éjszakák lüktető életét, a szerelmet, a bűnt. A kitiűn szereplő gárda, Francois Rosay, Charles Vanel és Albert Prejean-nal az élen a legteljesebb garancia a film kvalitásait illetőleg.

Megalakult a Zsidó Párt cluji kisiparos és kiskereskedő tagozata

Cluj, április 13. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt 11 órakor nagy érdeklődés mellett tartotta meg alakuló gyűlését a Zsidó Párt kisiparos és kiskereskedő tagozata. A gyűlést dr. Kertész Jenő, a Zsidó Párt megyei elnöke nyitotta meg.

— Elmult az az idő — mondotta többek között dr. Kertész Jenő — amikor a panaszfálnál sirhattunk. Most már cselekednünk kell. Gyengeségünk szervezetihiányunkban áll. Mindenkinnek kötelessége kivenni a részét a közéletből, mert csak így használhatjuk ki a zsidó értékeket. Az országban ez az első ilyen szervezkedés és nekünk kell megteremtteni a példát az ország zsidósága számára. A Zsidó Párt a legideálisabb keret a zsidó szervezkedésre, ezt a keretet kell megtölteni tartalommal.

Albert Nándor a szervező bizottság nevében üdvözölte ezután románul a megjelenteket, majd ismertette az előzményeket, amelyek arra vezettek, hogy a szétforgcsolódott zsidó kisiparos és kereskedő erőket egyetlen egységes szervezetre fogják össze.

Schwartz Ignác felszólalásában azt kérte, használják ki a Zsidó Párt által nyújtott lehetőséget. A kisiparosoknak és a kiskereskedőknek, mint a párt külön szekciójának kell megalakulniuk. Ezután Heller Károly emelkedett szólásra és a zsidó kiskereskedőkről beszélt, kérte a megalakulást, bízva benne, hogy ilyen szervezettel a tagozat politikai és gazdasági téren egyaránt sikereket fog majd elérni. Kohányi Sámuel a zsidó kisiparosok nevében mutat rá a szervezkedés szükségességére, végül pedig felolvasták a határozatot, amelyet egyhangulag elfogadtak.

Ezután Nussbaum Sámuel vezetésével jelölő-bizottságot küldtek ki, mely az alábbi vezetőség megválasztását javasolta:

Elnök: Schwartz Ignác. Alelnökök: Albert Nándor, Heller Károly. Főjegyző: Hellmann Jenő. Jegyző: Kohn Dávid. Titkár: Dászkál Hugó. Pénztáros: Grosz Hermann. Ügyészek: Dr. Kertész Fr. Miklós, dr. Schwartz Vilmos. Ellenőrök: Kaufmann Dávid, Róth Jenő, Wolf Jakab. Választmány: Schwartz Márton, Bergfeld Izso, Dávid Áron, Farkas Lajos, Sámuel Dávid, Deutsch M. Károly, Rosenfeld Ármán, Friedmann Jenő, Salamon Jenő, Katz Salamon, Rosenzweig Máté, Salamon Mendel, Blau Dezső könyvkötő, Blau Zoltán cukrász, Kun Jenő, Erős Jenő, Rosenfeld Izso, Stössel Lajos, Spielmann Mór, Hamlet József, Schwartz Sándor I., Nussbaum Mihály.

Schwartz Ignác a megválasztott elnök székfoglalójában annak a reményének adott kifejezést, hogy az a gárda, amely létrehozta ezt a szekciót, továbbra is segítségére lesz abban, hogy meg is valósítsák a kitűzött programot.

Miután dr. Kertész Jenő a párt nevében üdvözölte a megválasztott vezetőséget, a gyűlés véget ért.

Nem Romániából, hanem Argentínából szerzi be a jövőben gabonaszükségletét a legnagyobb német gabonaimport cég. Bucurestiből jelentik: A fővárosi gazdasági körökben élénk feltűnést keltett az a hír, amely szerint a Getraidehandel A. G. 1936. évre kiadott jelentése szerint a Németország gabonaellátásában elsőrendű és döntő szerepet vivő cég a jövőben a rozs- és tengeri behozatalt nem Romániából és Jugoszláviából, hanem Argentínából eszközli. A társaság évi jelentésének idevonatkozó része semmi információkat nem tartalmaz.

A GPU és a vörös hadsereg párbaja

Az oroszországi belpolitikai helyzet még mindig élénken foglalkoztatja a világ közvéleményét, különösen ama országokét, amelyek a szovjetekkel élénkebb összeköttetést tartanak fenn. Franciaországban napról napra újabb cikkek jelennek meg az orosz belpolitikai események fejleményeiről. Az Echo de Paris egyik legutolsó számából vesszük az alábbi összefoglaló ismertetését a Stalin-Voroszilov mérkőzésnek, amely a háboru utáni Oroszország egyik legdrámaibb fejzete:

Stalin régóta tudja, hogy a vörös hadsereg elégedetlen vele. Ezért igyekezett az állambiztonsági GPU csapatokat katonailag úgy megszervezni, hogy a hadsereg támadó fellépését már csirájában elintézhesse. Erre nagy szükség volt, különösen az utóbbi időben, minthogy a vörös hadsereg vezetői már nyíltan felléptek ellene egy konferencián, amelyen 1500 delegátus vett részt. A konferencia határozatai, amelyek nyíltan vagy titkosan Stalin ellen irányultak, egyhangúak voltak. El demonstrációval szemben nem maradt más útja Stalinnak, minthogy biztos fedezékbe vonuljon vissza. Azonnal összehívta a végrehajtóbizottságot, akikkel közölte a vörös hadsereg tisztjeinek követeléseit.

A végrehajtóbizottság tagjai között nem volt egyöntetűség, abban azonban megállapodtak, hogy a tiszték követeléseit nem szabad visszautasítani, hanem számos kivánságot respektálni kell. A végrehajtóbizottság főleg a vörös hadseregnek azt a követelést nem volt hajlandó respektálni, amely a három tisztnek a legfelsőbb védelmi tanácsba való bevonására vonatkozott. A tiszték ezzel azt akarták elérni, hogy katonai tekintetben is biztosíthatóak befolyásukat.

Ezt a követelést azonban azzal az indoklással utasították vissza, hogy a vörös hadsereg politikamentes jellegét meg kell őrizni, továbbá azért, mert a külföldön különösen Franciaországban, a tiszteknek a védelmi tanácsban való delegálása, azt a látzatot keltene, mintha a vörös hadsereg diktálná a szovjet köztársaságok külpolitikáját. Teljesen elvetni azonban nem merték a tiszték követelését. Így jött létre a kompromisszum: két katonatiszt és egy mérnök részt vehetnek a legfelsőbb védelmi tanács ülésén, de csak mint megfigyelők. A tárgyalásokon nyilváníthatják véleményüket, szavazati joguk azonban nincs.

A tiszték ultimátumának másik pontja, mely a vörös hadseregnek a háborus ügyekben olyan módon való beavatkozására vonatkozik, amely szerint a tiszték által választott bizottság intézi a háborus ügyeket, nem pedig a védelmi népbizottság, az új alkotmány értelmében még csak tárgyalási anyagot sem képezhetett. A visszautasítás indoklásában a következőket jelenti ki a védelmi tanács: „Minthogy a háborus ügyek népbizottságát Voroszilov marsall intézi, aki egyébként a vörös hadsereg bizalmát élvezi és aki már képviseli a hadsereget a szovjet kormányban, semmimésem indokolja, hogy az országvédelmi szervezetet átalkítsuk.”

A tiszték harmadik követelése ellen, hogy Tuchacsevszki marsall helyettesek szabadlábra — Stalin tekintélyének egész súlyát vetette latba. Kijelentette, hogy a GPU-nak olyan terjedelmes adatai vannak Tuchacsevszki ellen, hogy a marsall szabadlábra helyezése valóságos kigunyolása lenne az orosz brodalom közbiztonsági szervezetének. A marsall ügye immár a bíróságok hatáskörébe tartozik és azon kell igyekezni, hogy a pert minél előbb lefolytassák, hogy a közvélemény megítélhesse Tuchacsevszki ügyeit.

Stalin kijelentette még, hogy Tuchacsevszki szabadlábra helyezésének követelése valóságos provokáció, amit ő semmilyen szín alatt nem tűrhet. De egyúttal hozzátette, hogy valóban, mintha a vörös hadsereget a GPU ellenőrizné. Emelí fogva szó sem lehet az ellenőrzés megszüntetéséről. Egyelőre tehát áll a harc a szovjet hatalmasságai között és csak az újabb nagy per fogja tisztázni a helyzetet. Ha ugyan tisztázza...

— A boldogság iskolája. Irta: Arányi Mária. (Asszonyok tanácsadója a rádióban.) Eletbölcsesség, szerelem, örök ifjúság titka stb. 106 lej Lepagenál Cluj. Postán utánvéttel. Kérjen ingyen újdonságjegyzéket.

SPORT

Kialakult a csehek elleni román válogatott labdarugó csapat

A román válogatott csütörtökön újabb edzőmérkőzést játszik a Sportul Studentesc együttesével. Kész a cseh válogatott

Pénteken reggel ünnepélyesen fogadják a Clujon keresztülutazó cseh válogatottat

Cluj, április 13. (Az Uj Kelet tud.) A vasárnapi Csehszlovákia-Románia Benes-kupa válogatott labdarugómérkőzésre való előkészületek a Nemzeti Bajnokság legutóbbi fordulójának pozitív eredményekre vezettek. Eddig a legnagyobb bizonytalanság uralkodott a csapat összeállítására körül. A budapesti Phobus ellen kiálló csapat gyenge teljesítményt nyújtott és hiába próbálták ki a gyenge posztokon újabb játékosokat, a vázon kívül csak nem látszott a csehek elleni román tizenegy.

A vasárnapi bajnoki forduló azonban örvendetes változást hozott az ügyben. A válogatóbizottság elnöke, Juga dr vasárnap este telefonon érintkezésbe lépett az egyes mérkőzésekre kiküldött megfigyelőkkel, a beérkezett vélemények alapján megállapíthatja, hogy az eddig vitás posztokra immár bőven akad méltó jelölt.

Timisoarai felelős sportkörökből kiszivárgott hírek szerint a vasárnapi bajnoki forduló után Juga dr, aki a válogatóbizottság elnöke, a következőképpen látja a csehek elleni román válogatottat: David, Sfera—Albu, Vintila—Juhász—Deheleanu, Bindea—Bodola—Ciolac—Raffinsky—Dobay.

Itt a hivatalos válogatott keret!

BUCURESTI, április 13. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap este a labdarugószezonban érkezett volt, amelyen illetékes személyek a válogatott szűk keretét a következőkben állították össze: Kapusok: David és Burdan. Hátvédek: Burger, Albu, Sfera, Fedezetek: Vintila, Juhász, Raffinsky és Szaniszló. Csatások: Bindea, Kovács, Lengher, Bodola, Dobay, Petea, Valcov.

Ezen keret alapján a valószínű válogatott csapat — mint azt munkatársunknak felelős tényező kijelentette — a következő: **David, Burger—Albu, Vintila—Juhász—Raffinsky, Bindea—Kovács—Lengher—Bodola—Dobay.**

Tartalékok: Burdan kapus, Sfera hátvéd, Szaniszló fedezet és P. Valcov csatár.

A román válogatott keret fenti összeállításban csütörtökön edzőmérkőzést játszik a Sportul Studentesc együttesével, amelynek folyamán a tartalék játékosok is szóhoz jutnak. Majd a mérkőzés után, a tanulások lezárása után, végleg kijelölik a válogatott egy tartalékkapussal, minthogy a megállapodás szerint a mérkőzés folyamán csak kapust lehet cserélni, ezt azonban a mérkőzés végéig bármikor.

Összeállították a cseh válogatottat

Prágából jelentik: A cseh válogatóbizottság a Románia elleni válogatott labdarugócsapatot a következőkben állította össze: Planicka, Burger—Styrock, Kostyalek—Prucka—Ludl, Facknek—Kloc—Sobotka—Kopecky—Rulc. A cseh csapat csütörtökön délelőtt utazik.

Clujon pénteken ünnepélyesen fogadják a cseh válogatottat

A cseh válogatott labdarugócsapat Clujon pénteken reggel 9-kor az Oradea felől érkező Rapiddal utazik keresztül. A clujai polgári és sporthatóságok elhatározták, hogy a keresztülutazó cseh sportkölönítményt ünnepélyesen fogadják.

Benes-kupa konferencia Bucarestben

A vasárnapi cseh-román válogatott mérkőzés ismeretesen a Benes cseh köztársasági elnök által alapított kupáért megy. Tekintettel arra, hogy a kupa szabályzatát még nem fektették le, a három résztvevő: Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia megállapodtak abban, hogy a cseh-román mérkőzés alkalmasból Bucarestben érkezők tartanak. Ecélből vasárnap Bucarestbe érkezik Pelikan dr, a cseh szövetség elnöke, Kika Popovics, a jugoszláv szövetség főtitkára, akik Luchide román főtitkárrel együtt megtárgyalják a Benes-kupa aktuális kérdéseit.

Rádió közvetíti a mérkőzést

A bucuresti rádió igazgatósága kérésre alapján a szövetség engedélyezte a Csehszlovákia-Románia mérkőzés rádióközvetítését. Bemondó: Radu Vasile, aki legutóbb a

román-magyar mérkőzést is kielégítőleg konferálta.

Már alig van hely a Clujról induló különvonatra

A vasárnapi román-cseh mérkőzés elé az egész ország sportközvéleménye érthető érdeklődéssel tekint. Jórészt az összes városokból különvonatot indítanak Bucarestbe. Mint azt már közöltük, Clujról is indul különvonat. Hogy Clujon is milyen az érdeklődés, erre jellemző, hogy már alig van hely a szombat este induló és hétfő reggel visszakerülő clujai sportkölönítményre. Jelentkezni még lehet az AGIMEX ügynökségnél Cluj, Piața Unirii 3. Részvételi díj oda-vissza 595 lej.

Az országos asztalitenisz bajnokságok végeredményei

Cluj, április 13. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban röviden jelentettük a Cernautiban lebonyolításra került országos asztaliteniszbajnokság versenyjeinek részleges eredményeit. Ezúttal közöljük a végeredményeket:

Férficsapat: 1. Sporting Bucuresti, 2. Aurora Bucuresti, 3. Makkabi Oradea és Makkabi Cernaui.

Férfi egyes: 1. Erős Csibi Sporting, 2. Schapira Aurora, 3. Krebs SSAEC Cluj és Spitz Makkabi Oradea.

Női egyes: ANGELICA Adelstein Aurora, 2. Seemann Nusi SSAEC, 3. Takács Ferar Oradea.

Férfipáros: 1. Erős—Krebs, 2. Spitz—Grünwald Makkabi Oradea, 3. Bálint—Schapira és Szenkovits—Szaniszló Kolping Cluj.

Vegyespáros: 1. Erős—Seemann, 2. Adelstein—Rappaport, 3. Krebs—Kolozváry és Grünwald—Takács.

Férfi egyes II. o.: 1. Steiner Makkabi Oradea, 2. Naumescu Makkabi Bucuresti, 3. Santmann és Jagoda Makkabi Cernaui.

Férfi egyes III. o.: 1. Szaniszló Kolping Cluj, 2. Rühén SSAEC, 3. Grosz és Várad Makkabi Oradea.

Ifj. férfi egyes: 1. Bálint II SSAEC, 2. Várad Makkabi Oradea, 3. Grosz és Steiner Oradea.

Mégis Törökországban lesz a Balkán labdarugótorna. Athénből jelentik: A görög szövetség hozzájárulását adta ahhoz, hogy az idei Balkán labdarugótornát Törökország rendezze. Minthogy a tervhez Bulgária is beleegyezését adta és minden valószínűség szerint ehhez Románia is hozzájárul, a török szövetség rendezés iránti kérése megvalósul. Még csak az a kérdés, hogy Isztambulban vagy Ankarában lesz-e a torna idej színhelye.

A HAGGIBBOR TEHETSÉGRUTATÓ TÖRVESENÝÉNT Sándor Haggibbor nyerte. Második Pop Vivó Club, harmadik Gyergyay CAC. Tekintettel a sikerre, amelyet a verseny aratott, azt a közeljövőben megismétlik.

Crisana—Universitatea Oradean. Vasárnap egyetlen nemzeti bajnoki mérkőzés lesz az A) csoportban. Oradean: Crisana—Universitatea. A mérkőzést Ritter vezeti.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, április 14.

Bucuresti, 6.50: Torna, vídám zene, szakelőadás, orvosi tanácsadó, hírek. 13.30: Lemezek. 18: Hírek énekesek lemezei. 20.25: Rádiózenekar, spanyol zene. 22.10: Marinescu Moreanu Maria dalestje. 22.45: Vendégülöi zene.

Budapest I. 7.45: Torna, lemezek, étned. 11: Hírek. 11.30: Felolvasások. 13.05: Szalonzene. 13.30: Hírek. 14.30: Katonazene. — 15.40: Hírek. 17.15: Diákfélsóra. 18: Előadás. 18.25: Zongoraverseny. 19: Előadás. Cigányzene. 20.30: Sybill operett az Operaházból. 21.30: Hírek. 23.10: Hírek. 24: Hírek francia és olasz nyelven. 24.10: Lemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19: Cigányzene. 19.35: Olasz nyelvoktatás. 20.30: Előadás. 21: Lemezek. 22.15: Hírek. 22.35: Jazz.

Bécs, 14.10: Lemezek. 17: Dallemezek. 18: Zongorahangverseny. 20.35: Szimfonikus zene. 23.20: Katonazene.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MŰSORA

Szerda, április 14: Traviata.
Péntek, április 16: Aida. (Krassova szopránal, a prágai nemzeti opera tagjával.)
Szombat, április 17 (iskolai matiné): Cárevics.
Vasárnap, április 18 (matiné): Carmen. (Krassova szopránal, a prágai nemzeti opera tagjával.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Jenny. A legszebb francia film, amit valaha bemutattak. Főszerepekben: Françoise Rosay, Charles Vanel és Albert Préjean. Tulságos realitással bemutatott erotikus tartalmánál fogva csak 16 éven felülieknek.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: Műsorok műsora román és magyar feliratokkal. I. A levegő démonai. Csodafilm. Robert Armstrong, Richard Cromwell. II. A boldogság. Henry Bernstein regénye után. Charles Boyer, Gaby Morlay. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőn, kedden, szerdán 3, 6 és 9 órakor: I. Malec a gangszterek között. Fősz.: Buster Keaton. II. Ezt a férfit akarom. Társadalmi dráma. Fősz.: Jean Harlow és Clark Gable. Román és magyar feliratok. III. Journal.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelölés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Gyári ingatlan, szép világos, tágas nagyméretű munkatermekkel bérbeadó. Transzilvania butorgyár, Dragos Voda 34.

Kiskereskedők és kisiparosok kötelező könyvvezetését, vagy irányítását méltányos pauszálában vállalja könyvszakértő. Cim: „Carmen Sylva”, Regina Maria 12.

Kiadó, május 1-re, esetleg azonnalra, üvegfallal kétrészesre osztott tágas, nagy helyiség. Irodának, vagy csendes munkát író műhelynek kiválóan alkalmas. Érdeklődni az Ellenzék könyvszertályában, Cluj, Piața Unirii.

Keresek május 1-re rozni tudó bejárónőt, kéttagu családhoz. Cim a kiadóban.

Női és férfi fehérneművarrást, teljes kelengyék készítését a legszebb kivitelben olcsóan vállalom. Berkovitsné, Str. Lev. Ardeleana 5.

Fürdőkatát kazánal használható állapotban levőt keresek. Cim a kiadóban.

Kiadó május 1-re napos, világos küköbejárati szoba, fürdőszobahasználattal, be-torozva vagy üresen. Megtekinthető délelőtt 10—1-ig, vagy este 8—9 között. Török Mária Str. Stroiescu 11/a.

Ein Praktikant wird aufgenommen
שבת אונד יום טוב
schlossen. Abraham Schlesinger Mode und Manufaktur Sibiu.

Hygea vegytisztító és mosóda kéri a közönség pártfogását. Fehérneműmosás és szarítás kg-ként 12 lej. Str. Bălcescu 11/a.

Kisiparosok és kiskereskedők kötelező könyvvezetését és felkeltését, méltányos árban vállalja autorizált könyvszakértő. Megkeresések a kiadóhivatalban.

Előrendő **כשר ארטה** vegetárius konyha cukrásszal együtt. Brisszek, lakodalmak, zsurok rendezését vállalja; Adler, Regele Ferdinand 22. I. emelet. Abonensek kedvezményben részesülnek.

Az ovidio nézett a

A „Hejmadar” részleteket közölték a kormány kivégzése követelt el.

„A rektor — beszédében — bányilatkozott, hogy nyomorúságát és az haragos indulása ezek a tömeges szelsőségekre vezet meg, ha a jómódmednek ilyen szelszőkkel igyekmukat. Azt is monar, jobb volna, ha szegényembereknek kijelentésben nyrista felfogását.

Mindzeket a v felkérés kitérőse nem javult meg, törvényszék halálra hajtása előtt a v tőle, nem akareni, mire a rektor — Nem vonok — halok meg. A szemét nem odtan nézett a fcsőbe.

Atkötő új csillag rádió

Cons
Piața Unirii 31

Trotzkij későrág? Mexikóból ant, Trotzkij készn Románországbam és bíróság elé felhozott vádak

Megsemmisített lékos lakbérleti adó menti: Ismeretes, hrvény felhatalmazt adónek bevezob város tanácsa, lakbérleti adót v en Timisoaran a lebezett a közpon bizottság tárgyaláyat Cimponeriu V pviselte, A bizottsugdíjasok fellebbezokzott a kéréssel rleti adó kivetését te. Így tehát a v gában a lakbértille gész kijelentette a fizetett ötszázaléko ra fogják irni.

TESTA
azonnal - csillapít
**NEM-FÁJDALMAKAT- FEJFÁJÁS
IDEGZSÁBA-FOGFÁJÁS
INFLUENZÁNÁL-HÜLESNÉL**

KAPHATÓ
GYÓGYSZERTÁRBAN
MINDKÉZ
ÉS DROGÉRIÁBAN

ÜGYELJEN A CSOMAGOLÁSRA

HIREK

Az ovidioi rektor szembenézett a hét puskacsóval

A „Hejmadal” valenciai tudósítója ma részleteket közöl az ovidioi egyetem rektorának kivégzéséről. Alas rektort a felkelő kormány lövette agyon, mert hazaárulást követett el.

„A rektor — mondotta az ügyész vádbeszédében — barátai körében többször úgy nyilatkozott, hogy megérti a néptömegek nyomoruságát és ennek nyomában keletkező haragos indulatot. Megérti tehát azt is, ha ezek a tömegek nagy nyomoruságukban szélsőségekre vetemednek. De nem érti meg, ha a jómódúak és a műveltek vetemednek ilyen szélsőségekre s szélsőséges eszlekedésekkel igyekeznek biztosítani hatalmukat. Azt is mondta Alas egyetemi tanár, jobb volna, ha a lakosság helyett a szegényembereknek házakat építenének. E kijelentésében nyíltan elárulja antimilitarista felfogását.

Mind Ezeket a vétkeket a rektor még a felkelés kitörése előtt követte el. De mert nem javult meg, megérdemli a halált. A törvényszék halálra is ítélte. Az ítélet végrehajtása előtt a vezénylő tiszt megkérdezte tőle, nem akar-e lelkiismeretén könnyíteni, mire a rektor csak ennyit mondott: — Nem vonok vissza semmit, nyugodtan halok meg.

A szemét nem engedte bekötni s nyugodtan nézett a feléje meredő hét puskacsóba.

**Atköltözteti
új lakásába
cillárját,
radióját**

Constructio-
Piața Unirii 31. Telefon: 93.

Troitzkij kész visszatérni Oroszországba? Mexikóból jelentik: A Stefani személynél Troitzkij késznek nyilatkozott visszatérni Oroszországba, ha Sztalin kiadatását kérés és bíróság elé akarná állítani az ellel felhozott vádak alapján.

Megsemmisítették Timisoaran az ötszázalékos lakbérleti adó kivetését. Tudósítónk jelenti: Ismeretes, hogy az új közigazgatási törvény felhatalmazta a városokat bizonyos adónemek bevezetésére. Ennek alapján a város tanácsa, így a cluj-i és timisoarai lakbérleti adót vetett ki. Az új kivetés ellen Timisoaran a nyugdíjasok szervezete elbízott a központi revíziós bizottsághoz. A bizottság tárgyalásán a város jogügyi osztályát Cimponeriu Virgil dr városi főügyész képviselte. A bizottság elutasította ugyan a nyugdíjasok fellebbezését, de hivatalból foglalkozott a kérésrel és az ötszázalékos lakbérleti adó kivetését törvénytelennek minősítette. Így tehát a városi tanácsnak nincsen jogában a lakbérlet illetékkel sújtani. A városi főügyész kijelentette a lapoknak, hogy a már felvetett ötszázalékos adót az adófizetők jara fogják irni.

— Elütött a gyorsvonat egy süketnéma koldust. Ma reggel a bucuresti gyorsvonat elütött Boj község közelében egy süketnéma koldust. A koldus, a vasuti sinek között haladt a tötéren és nem hallotta meg a háta mögött közlő gyorsvonat zaját. A mozdonyvezető, aki észrevette a sinek között haladó öreg embert, hasztalanul igyekezett kiabálni neki, mert a süketnéma koldus nem hallotta meg. Abban a pillanatban, mikor a gyorsvonat közvetlenül a háta mögé ért, a koldus felgyelt valami zajra, hátratekintett és élre akart ugrani, azonban már késő volt és a vonat mozdonya elkapta az egyik lábát és tőből lemetszette. A súlyosan sebesült koldust a cluji sebészeti klinikára szállították. (Személyazonosságát ezidáig még nem sikerült megállapítani. Allapotja súlyos, de nem reménytelen.

— Az Opera művészeti igazgatójává nevezték ki Bobescu karmestert. Bobescut, a cluji Opera főkarmesterét kinevezték a cluji Román Opera művészeti igazgatójává.

— Betörők jártak a cluji építőmunkás otthonban. Ma éjjel, az esti előadás befejezése után ismeretlen tettes átkutatta az építőmunkás otthonban levő szociáldemokrata pártiroda helyiségét, valamint a mozipénztárt is. A pártirodában a betörő, aki felfestette sorra a kassza összes fiókjait és végül egy vaskazettát talált, amelyet ugyan csak felnyitott egy vésővel. A vaskazettából 1000 lejt vett ki. Végül pedig az egyik ablakon keresztül elhagyta az építőmunkás otthon épületét. A betörést reggel fedezték fel, amikor is értesítették a rendőrséget, amely azonnal beindította a nyomozást. Megállapították, hogy a mozi raktárhelyiségében levő értékes filatekeresekből, valamint a pénztárhelyiségében levő bolyegek közül, melyeknek értéke több ezer lejt tett ki, a betörő semmit sem vitt magával.

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

— Strájerjgyakorlatokon kell résztvenniök a középiskolai magántanulóknak is. Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium rendeletet adott ki, hogy a 18-ik életévüket meg nem haladott magántanulók kötelesek 30 strájerjgyakorlaton résztvenni azon iskolák keretében, ahol mint magántanulók vannak beiratkozva.

— A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetenként legalább egyszer a természetes „Ferenc József” keserűvízzel — reggel éhgyomorral egy pohárral — alaposan kitisztítja. Az orvosok ajánlják.

— Orvosi szakülés. A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület f. évi április 15-én, csütörtökön este pontosan 9 órakor tartja 102-ik tudományos ülést, saját helyiségében, Str. Memorandului 13, a következő tárgysorozattal: 1. Prof. Dr. Steiner Pál: a) Gerinchasadék (spina bifida cystica) operált és gyógyult esetei. b) Ritka elhelyezései ureterkő operált és gyógyult esete. c) Bekelt ureterkőhöz társult sepsis (pyelonephritis apostematosa és cholecystitis gangraenosa) operált és gyógyult esete. Előadás: 2. Dr. Vitányi László: A calciumanyagcsere élet- és kórtana, melyre a tagokat és orvosvendégeket tisztelettel meghívja a vezetőség.

— Letartóztatással fenyegette meg az Egyesült Államok szakszervezeti elnökét a kanadai Ontario állam miniszterelnöke. Ottawából jelentik: Hapburn, Ontario állam (Kanada) miniszterelnöke kijelentette, hogy le fogja tartóztatni Lewist, az amerikai Egyesült Államok szakszervezeti elnökét, amennyiben megpróbálja strájkra bírni az ontarioi munkásokat is. Nem fogom eltűnni, mondotta Hapburn, — hogy Lewis a munka diktatorává váljon Kanadában is.

— Von Fritsch tábornok cáfolja, hogy konfliktusba keveredett volna a német kormánnyal. Berlinből jelentik: Von Fritsch tábornok a Reuter tudósítója előtt határozottan megcáfolta azt a hírt, mely szerint a német kormány és közte ellentétek merültek volna fel.

— Schacht dr május első napjaiban Párizsban írja alá az új francia-német kereskedelmi szerződést. Párizsból jelentik: Az Echo de Paris tudni véli, hogy dr Schacht május 4. és 6. között keresi fel Párizst, hogy a kiállítás német zászlaját felszentelje és hogy parafálja, esetleg aláírja Bastid kereskedelmi miniszterrel az új francia-német kereskedelmi szerződést, aminek kötése érdekében jelenleg folynak a tárgyalások.

— Két német repülő megdöntötte a vitorlázó repülőgépek világrekordját. Berlinből jelentik: Két német repülő megdöntötte a vitorlázó repülőgépek távolsági rekordját. A két pilóta 200 kilométert tett meg motor nélküli gépével. Az előző rekord 133 kilométer volt.

— Munkanélküliek ostromolták meg a városházát a lengyelországi Sosnowicében. Varsóból jelentik: Sosnowicében többszáz munkanélküli megostromolta az ottani munkahivatalt. A rendőrség gázbombákat használt eltávolításuk közben. A munkanélküliek akkor a városházára mentek, ahol szintén fenyegető magatartást tanúsítottak. A lovasrendőrök beavatkozásával azonban sikerült a tüntetőkét szétosztatni. Többen megsebesültek.

VICHY ÁSVÁNYVIZEK
A FRANCIA ÁLLAM GYÓGYFORRÁSAI

VICHY CELESTINS
CUKORBAJ, VESE ÉS HÓLYAGBANTALMAK. KÖZVÉNY ÉS ARTRI. TIZMUS GYÓGYTÁSÁRA.

VICHY GRANDE GRILLE
MAJBÁJOK ÉS EPE. BANTALMAK ELLEN.

VICHY HOPITAL
GYOMOR- ÉS BELBANTALMAK GYÓGYTÁSÁRA.

KAPHATÓ MINDEN FÜSZERZETLEN ÉS GYÓGYSZERTÁRBAN

Főüzlet Erdély részén: Karda Műsor Utca Timisoara-Arad

— A beceani hitközség új vezetősége. A napokban tartotta meg tisztújító közgyűlést a beceani ortodox hitközség, amelynek élére a következő vezetőség került: Elnök Schönberger József, alelnök Weisz Ábrahám, gondnok Feig Kálmán. A választmány tagjai: Ráth Hermann, Schechter Dávid, Glück Leopold, Farkas Izák, Farkas Dezső, Nathan Kálmán, Goldstein Ábrahám, Weingert Tóbiás, Berkovits Ignác és Farkas Hermann.

— Bratianu George pártjának gyűlése Timisoaran. Tudósítónk jelenti: George Bratianu liberális pártja vasárnap tartotta megyei választmányi ülést, amelyen maga Bratianu George is megjelent, a központi pártvezetőség néhány tagjának kíséretében. A különböző jelentések felolvasása és a helyi szónokok felszólalásai után Bratianu George tartotta meg beszédét, melyben pártja számára követelte a hatalmat. Hangsúlyozta, hogy rendet az országban csak pártja teremthet és ugyancsak ez a párt harcolhatja ki külföld felé az ország tekintélyét. Sem jobb, sem baloldali szélsőséget nem szabad uralomra juttatni. Az egyetlen járható út a középut, melynek egyik legfontosabb képviselője Bratianu George pártja.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejthetetlen feleség, anya, illetve testvérünk öröknyugalomra térte alkalmából fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják hálás köszönetünket. Grosz és Gottlieb-család.

— Nem hosszabbítják meg a bucuresti költőkudési terminust. Bucurestiből jelentik: Az idén későbbre eső husvéti ünnepekkel kapcsolatban arról volt szó, hogy az április 23-i költőkudési terminust néhány nappal kitolják. A háztulajdonosok szövetsége most közleményt adott ki ezzel a híreszteléssel szemben, amelyben kéri a lakásbérleket, hogy az idevonatkozó törvény értelmében őrítsék ki és adják át lakásaikat — a szerződés lejártá esetén — április 23-án. A kormány a kommuniké szerint nem hosszabbíthatja meg ezt a terminust, mert ez hatásköri túltengés volna. Ilyen rendelkezést királyi dekrétum útján sem lehet kiadni, miután törvényrendeletkel való kormányzás joga csak gazdasági és pénzügyi kérdésekre vonatkozik. A dévői költőzenekar ki 23-án — írja a háztulajdonosok szövetségének kommunikéje —, hogy esetleges kártérítési pereknek ki ne tegyék magukat.

Április 15, csütörtök! Premier!

**Davila
Mozgó**
Tolsztoj Leo regénye után:
**HADZSI
MURAT**

Főszerepben: IVAN MOSJUKIN. Angolul beszélő. Eredeti orosz énekek, táncok.

— Banditák fosztották ki egy newyorki szálloda vendégeit. Newyorkból jelentik: Három fegyveres bandita hatolt be tegnap éjjel az 51-ik ucca egyik szállodájába, annak személyzetét bezárták a pincébe, majd kifosztották az összes vendégeket és eltűntek.

— Ezrével menekülnek naponta Abessziniából Angol-Szomáliába a bennszülöttek. Londonból jelentik: Az angol-szomáliai Berbera-ból jelentik, hogy az abesszini határt naponta lépik át az abesszin menekülők ezrei, akik részben sebesültek. Intézkedések történtek, hogy megfelelő segítséget részesüljenek a menekülők.

— Május elsején jelenik meg Kibédi Sándor irodalmi, művészeti és társadalmi folyóiratának, a „Széphalom”-nak első száma. Az új folyóirat, mely havonta, minden hónap elsején jelenik meg, a legnevesebb írók, költők és újságírók közreműködésével, a kulturközeledés szolgálatában indul utnak. Állandóan közöl fordításokat, cikkeket, verseket, novellákat, figyelemmel kíséri és részletes beszámolóban ismerteti egy a magyar, mint a román kulturális élet eseményeit és állandó rovataival: divat, kozmetika, szellemi élet, sport, írásjellemezés stb. bizonyára hamarosan népszerűvé válik. A „Széphalom” előfizetői ára egész évre mindössze 200 lej, felévre 100 lej, bankoknak, kluboknak, nagyvállalatoknak egész évre 500 lej. Előfizethető a „Széphalom” szerkesztősége és kiadóhivatala címen (Cluj, Str. Cogalniceanu No. 25.), ahova a folyóiratot illető mindennemű közlemény, kézirat stb. is címzendő.

Héber szótárak

Mannheim — Grosz: Héber-magyar szótár
az első modern teljes héber-magyar szótár rövid nyelvtannal, 628 oldal, kb. 20.000 címszóval díszes kötésben 300 lej, füzve 200 lej.

Mannheim: Magyar-héber szótár
modern magyar-ujhéber szótár, 300 oldal, 15.000 szó 120 lej. Kapható az

Uj Kelet kiadóhivatalában
Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

UJ KELET Legújabb hírek

Nagy ünnepélyességgel fogadták Prágában Saveanu kamarai elnökök

Prága, április 13. (Rador.) A csehszlovák parlament és kormány igen szívélyes fogadtatásban részesítette N. N. Saveanut, a román képviselőház elnökét és nejét. 15.30 órakor Saveanu, Pusca ideiglenes ügyvivő és a követség több tagjának társaságában a városházára hajtatott, ahol koszorút helyeztél el az ismeretlen katona sírján. Miután beirta nevét a városháza aranykönyvébe, Saveanu 16.30 órakor Hodzsa Milán miniszterelnököt kereste fel, akivel egy órán át tárgyalt a kisantra, a Duna-medencére és a cseh-román viszonyra vonatkozó számos problémáról. Hodzsa átnyújtotta Saveanunak a Fehér Oroszlán-rend nagykeresztjét. Saveanu még a délután folyamán felkereste Malypetr kamarai elnököt és Soukoup szenátusi elnököt, akiknek tolmácsolta a jugoszláv parlament meghívását, hogy több delegátussal együtt mihamarabb látogassanak el Belgrádba. Este 8 órakor Malypetr adott vacsorát Saveanu és neje tiszteletére, amelyen a politikai világ 32 előkelősége vett részt. Malypetr üdvözlő szavaira Saveanu szép beszédben válaszolt. Miután rámutatott arra, hogy a kisantra parlamenti uniójának létrehozása a román-csehszlovák és jugoszláv államfők együttműködésének logikus következménye, kiemelte, milyen küldetés vár erre a testületre Európa közép és keleti részeiben, ahol a béke és biztonság fenntartásáért kell dolgoznia. Végül köszönetet mondott a számára nyújtott szép fogadtatásért és élte a csehszlovák államot, valamint annak vezető személyiségeit.

A vatikáni nemet követ tiltakozni készül a pápai enciklika ellen

Berlin, április 13. (Rador.) Német politikai körökben azt állítják, hogy a vatikáni nemet követ rövidesen kormánya nevében jegyzéket nyújt át, amely állást foglal a pápai enciklikával szemben.

A Havas berlini jelentése szerint nemzeti szocialista körökben azt állítják, hogy a Rosaint apát és több más katolikus személyiség ellen indított per válasz akar lenni a pápai enciklikára.

Aprilis 20-án hirdeti ítéletet Anna Pauker ügyében a semmitőszék

Bucuresti, április 13. A semmitőszéknek ma kellett volna ítéletet hirdetni Anna Pauker és társainak fellebbezése ügyében. A semmitőszék azonban az ítéletkihirdetést április 20-ra halasztotta.

Törvényrendelet készül a nemfizelő konverziós adósek végrehajtásáról

Bucuresti, április 13. (Az Uj Kelet tud.) Az igazságügyminisztérium megállapította, hogy a konverziós törvény intézkedéseit elvező adósek közül igen sokan vannak olyanok, akiket nem lehet végrehajtani a mezőgazdasági és városi adósságok likvidálására vonatkozó törvényben foglalt nehézségek miatt. A hitelezőket ez megátalja abban, hogy az őket megillető összegeket visszakapják.

Az igazságügyminisztérium elhatározta ezért, hogy törvényrendelet útján véget vet ennek az állapotnak. A törvényrendelet értelmében a konverzió alá eső összegeket a pénzügyi közegek útján lehet majd behajtani.

Intézkedik ugyanekkor a törvényrendelet arról is, hogy a bíróságok sietessék azon konverziós adósek ügyének tárgyalását, akik az utolsó két konverziós részletet nem fizették ki.

A fenti kérdés jogi oldalát egyébként külön bizottság fogja tanulmányozás alá venni, hogy a minisztérium tervét a gyakorlatba lehessen átvenni.

Öngyilkos lett egy bucuresti orvos-szigorlónő, mert elbuktatták vizsgáján

Bucuresti, április 13. Ma délelőtt a fővárosba szállították és eltemették Ivona Ionescu orvostanhallgatóját, aki Fetesti állomás közelében a bucuresti-gálați vonat elé vetette magát. Az öngyilkos diáklány két levelet hagyott hátra. Egyiket apjához, Decebal Ionescuhoz, a másikat testvéréhez, Dinu Ionescuhoz címezte. Leveleiben azt írja, hogy túlságosan kicsinynek érzi magát az élet nehézségeinek elviselésére. Dolgozott, igyekezett mindig az első lenni és mégis el kell mennie az életről, mert nem tudja elviselni az emberek durvaságát. Azon a napon, midőn a fiatal diáklány öngyilkos lett, visszautasították a téziséit, annak ellenére, hogy azon sokáig dolgozott és azt általában jónak tartották. Ivona Ionescu orvosszigorló volt.

Tíz-tizenkét év alatt kimerülnek az ország petróleummezői a jelenlegi kiaknázási ritmus mellett

Sürgős intézkedéseket tesz az iparügyi minisztérium

BUCURESTI, április 13. Bereanu kereskedelmi államtitkár rendkívül fontoságu jelentést kapott a kereskedelmi és iparügyi minisztérium energia-osztályától. A jelentés adatai szerint, amennyiben a petróleumkiaknázás jelenlegi ritmusa nem csökken, úgy 10-12 év alatt kimerülnek az ország összes petróleummezői.

Az államtitkár megindította a tárgyalásokat szakkörökkel a jelentésben tartalmazott adatok felülvizsgálására, valamint megoldási lehetőség taláására vonatkozólag. Egyelőre két megoldási lehetőség merült fel: egyrészt intézkedéseket tesz a minisztérium új petróleummezők felfedezésének érdekében, másrészt csökkenteni fogják az eddigi kiaknázás mértékét.

ROYAL slágermozgó. Ma, szardán premier!

A legjobb francia film, amit valaha bemutatottak!

JENNY

Főszerepekben: FRANCOISE ROSAY és CHARLES VANEL.
Erotikus témája és jelenetei miatt CSAK 16 ÉVEN FELÜLIEKNEK!

Kudarcot vallott a baszk fronton a felkelők minden újabb támadása

Madrid körül újabb harcok dúlnak

A baszk kormány bilbaói jelentése szerint a felkelők támadási tervét megtörték a kormánycsapatok megingathatatlan ellenállással. Mivel állandóan nyugtalanítják őket, a felkelők nem tudják megszilárdítani az offenzíva elején szerzett állásaikat. A felkelők az alvái arcvonalon megjelentészerű támadással próbálkoznak, de 190 embert veszítettek. Lequietio körzetében véres zavargások voltak a felkelőkkel harcoló különböző csoportok között. A felkelők első vonalaiban több olasz zászlót tüztek ki.

A guipuzcoai fronton majdnem az összes körzetekben tüzéségi párbaj volt. A biscayai arcvonalon a baszk tüzéség bombázta a felkelők állásait. A burgosi fronton a kormány útegei sikerrel lötték a felkelők beretini állásait. A csata nem szűnt az alvái fronton. A köztársaságiak elfoglalták Sabigaint és Alront a Gorbeia hegy és Ubidea között. 19 órakor a kormány tüzésége bombázta zudított az ellen-ségre, majd később a milícia rohamra indult. Az összeütközés igen erős volt, mert a felkelők elkeseredetten védekeztek, hogy az utóbbi harcokban szerzett tért ne veszítsék el. Kénytelenek voltak azonban visszavonulni számos halott hátrahagyásával.

Gijoni jelentés szerint a köztársasági haderők meghódították a Soto Los Angeles-i villamosközpontot és három kilométerrel előnyomultak. Hadállásaik kiépítése után újabb előnyomulás lehetséges.

A kormány madridi közvéleménye rámutat arra, hogy a felkelők kitöréssel próbálkoztak az Egyetemi várból, de kísérletük meghiúsult. A Sasok-dombján és a Casa del Camponál folynak a harcok. Az

éjszaka beállta után, néhány órai látszólagos nyugalom következett, amit azután fokozott erővel váltott fel a harc. Ejjékor a bombázás a Madrid körüli összes körzetekben tombolt. Casa del Campotól Useraig és Carabanchelig az egész arcvonal tüzben állott.

A kormányflotta minden hajót elsüllyeszt, amelyik a biscayai öbölbe próbál behatolni

Londoni jelentés szerint az Almirante Cervera spanyol kormányhadihajó szikretávirón át közölte, hogy el fog süllyeszteni vagy le fog foglalni minden hajót, amely megpróbál behatolni a biscayai parti vizekre. Az angol kormány azon döntése, hogy nem engedí hadihajóit a spanyol területi vizekre, csak tegnap délután vált ismertté Saint Jean de Luzban. A Bilbaónak címzett rakományokat szállító angol kereskedelmi hajók kapitányai nem hajlandók folytatni utjukat és elhatározták, hogy Saint Jean de Luzban eladnak minden olyan általuk szállított árut, ami megromolhat. Néhány szénnel megrakott spanyol hajó angol kikötőkben vár utasításokra, mielőtt utnak indulna Spanyolország felé. A munkáspártiak elégedetlenek az angol kormány magatartásával Bilbaó blokádja kérdésében. A munkáspárt ennek megfelelően bizalmatlansági indítványt fog emelni a kormány ellen.

Ujra összeül a benemavatkozási bizottság

Londoni jelentés szerint a benemavatkozási albizottság holnap ül össze az ellenőrzési terv gyakorlatba ültetésének ratifikálása végett.

Egyidejű londoni jelentés szerint a Hendayaban tartózkodó spanyolországi angol

Mindenki válassza ki jegyét a SZIGETI

hegedűhangversenyre

Közreműködik: Nikita de Magaloff világhírű zongoraművész.

A hangverseny szombat este 10 kezdődik.

Jegyek:

Davila Színház

és főtéri kioszkban.

kereskedelmi attasé Burgosba utazott, hogy folytassa tárgyalásait a felkelő kormánnyal a kereskedelmi ügyletek kérdésében.

Mola tábornok kiáltványa a baszkokhoz

San sebastiani jelentés szerint a baszk néphez, de különösen a parasztokhoz intézett kiáltványban Mola tábornok rámutat arra, hogy a pápa a kommunizmus ellen foglalt állást s ennek megfelelően a katolikusok nem lehetnek a kommunisták szövetségesei. A lakosságnak le kell tennie a fegyvert, hogy ne tegye ki magát súlyos büntetéseknek a felkelők részéről.

Cantacuzino tábornok látogatása Marinescu belügyi alminiszternél

Bucuresti, április 13. Cantacuzino Granicerul tábornok, a Totul pentru Tara párt elnöke, ma délelőt felkereste Gabriel Marinescu belügyi alminisztert.

Az Ordinea című lap lehetségesnek tartja, hogy rendőrmisztériumot állítanak fel. Ebben az esetben nincs kizárva, hogy a tisztviselői közgazdasági funkciókat végző belügyminisztérium élére ismét Lucát nevezzék ki.

Jouhaux a sztrájkok beszüntetésére hívta fel a francia munkásokat

Párizs, április 13. (Rador.) Leon Jouhaux a francia munkásszövetség elnöke ma szüneteltető tanácsának ülésén beszédet mondott és felhívta a munkásszervezetek figyelmét annak szükségességére, hogy a kormány munkáját ne zavarja állandóan folytonos sztrájkokkal. Emlékeztetett arra, hogy egyetlen francia kormány sem helyezett gyakorlatba annyira gyorsan olyan fontos társadalmi törvényeket, mint a jelenlegi.

— Nem szabad — mondotta —, hogy a hamarkodottságunkkal érveket szolgáljunk a rosszakaratú és veszélyes támadásoknak a reakciók számára, akiknek erőfeszítései párhuzamosak az idegen reakciók igyekezetével. A Leon Blum által kért „szüneteltető” hivatkozva, Jouhaux kijelentette, hogy ezt elfogadta, mert szükségének látja a nyert reformok meghonosítása végett. Kérte a néparcvonalat, tanulmányozza a hitelbányák, a vasutak és villamoság nacionalizálására vonatkozó kérdéseket.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt.
Nyomdása Cluj, Strada Barón L. Pop
Telefonszám: 8-61.

ORFÉUSZ

Taxa post.
plătite în
No. 224718

18. Telefon:
Havonta 11,
évre 600, egy
földre: Hav
félre 12, e
dótekek díj
KELET" a
zsídóság egy
ja. Cikkeink
forrás megje

A papir

Eddig azt
esak a mi bő
Hiszen egy
vált az egész
menedzset h
törvények gyűl
Most azonban
és ezek egy
a jobboldali
a Dreptatea,
közben olvas
létszámokkal g
nak és ezért l
A Porunca
antetien talált
azt, hogy Sib
ista párt 219
2100 szavazat
Sőt, megá
Front" szervez
a legnagyobb
librid liberális
kutatokat."

A valóság
másként fest a
Mint tegna
választásokat
kiterjesztés
A két élcsa
radja a köve
Nemzeti par
és cuiszták 27
A nemzeti
vazatot kapott
választásokon,
kellett elhódít
Ez azonban
sajtónak.

Nagy lelki
ne tenné?
Hiszen nem
sem, akik ped
ban arra, hogy
és mi nem.
A papir ped
ról a hazugság
A papir min

Választás

A főváros k
Pénteken ker
ba, amely nem
választások esem
Mikái rend kor
A liberális
vaidisták és a
a Iunian-Dobre
mással szemben

A nemzeti p
val és a szociá
jelt erre a vá
kozott sánszokk
után sem a ko
demokraták ne
választási erőt,
dig érkevényen
rescu volt főpo
pártból való ki

A Iunian-Dob
parasztpárti ka
és a jobboldal,
colnak, egymást
fővárosi választ
körülmények köz
gyöző képet alk
anokrácia átfogó
Ez az egyik j
használnak.

A másik az,
uttal először n
tanácsos-jelölt
Nem mintha
zistákat és vaid
sen — nem igye
tás előfektén sz
zsidó választók
A liberálisok é
a zsidó lakosság
a nemzeti parasz
viszonyokhoz m
kijelentéseket tet
„Harminc év
terjesztik rólam
zsidóknak — uo